

PRAVILNIK
o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini

Sarajevo, maj 2024. godine

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačke 2. i 7, a u vezi s članom 1.5, 5.3 stav (1), 5.4, 5.6 stav (2), 5.7 stav (1) 5.10, 5.21, 5.22 stav (1), 5.26 stav (1), 5.27 stav (1), 5.29 i 5.32 stav (2) i Poglavlja 14. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 20. sjednici, održanoj 03.05.2024. godine, donijela

PRAVILNIK o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini

DIO PRVI – UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Predmet)

Pravilnikom o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se:

- a) dužnost predsjednika biračkog odbora i uloga člana biračkog odbora, prisustvo na biračkom mjestu, uloga posmatrača na biračkom mjestu, kontrola, pakiranje, dostava i predaja izbornog materijala od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) prema općinskoj izbornoj komisiji, gradskoj izbornoj komisiji i Izbornoj komisiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: izborna komisija), kontrola, dostava i predaja izbornog materijala od izborne komisije na biračka mjesta, način primopredaje izbornog materijala između izborne komisije i Centralne izborne komisije BiH nakon dana održavanja izbora;
- b) radnje na biračkom mjestu uoči izbora i prije otvaranja biračkog mjeseta, način glasanja i utvrđivanja izbornih rezultata na biračkim mjestima, način brojanja glasačkih listića i glasova i način pakiranja izbornog materijala na redovnim biračkim mjestima, biračkim mjestima za glasanje nepotvrđenim kovertiranim glasačkim listićima, biračkim mjestima za glasanje u odsustvu, biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: DKP BiH), glasača koji glasa putem mobilnog tima i putem pošte, obrasci na biračkim mjestima i način glasanja birača koji glasa izvan Bosne i Hercegovine
- c) način i rokovi za objavu preliminarnih, nezvaničnih i nekompletnih rezultata izbora (u dalnjem tekstu: nepotpuni preliminarni izborni rezultati), nakon utvrđivanja rezultata glasanja na biračkom mjestu, način i rokovi brojanja glasačkih listića od strane izborne komisije u cilju objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata, obrada i kontrola utvrđenih izbornih rezultata od strane izborne komisije i Centralne izborne komisije BiH, način i rokovi za objavu izbornih rezultata i stavljanje na uvid javnosti tabelarnog prikaza izbornih rezultata, način i rokovi za potvrđivanje izbornih rezultata i objava raspodijeljenih mandata po političkim subjektima i kandidatima unutar tih političkih subjekata i
- d) način provođenja prijevremenih, ponovnih i odgođenih izbora

Član 2. (Pojmovi)

Pojedini izrazi korišteni u ovom Pravilniku znače:

1. „**Bar kod**“ ,u smislu ovog Pravilnika, je način označavanja izbornog materijala nizom crnih i bijelih linija koje je moguće posebnim uredajima optički prepoznavati.
2. "Birač" je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak;
3. “**Biračko mjesto u DKP-u BiH**” je biračko mjesto gdje svoje biračko pravo može ostvariti birač koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-BiH;
4. “**Biračko mjesto za glasanje u odsustvu**” je biračko mjesto na kojem biračko pravo ostvaruje raseljeno lice kod kojeg se osnovna izborna jedinica za koju glasa razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta;
5. “**Biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima**” je biračko mjesto na kojem biračko pravo može ostvariti birač koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zatekne se u zemlji, kao i redovni birač koji se ne nalazi na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduje važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH;
6. “**Birački paket**“ je materijal za glasanje koji Centralna izborna komisija BiH, preporučenom poštom, dostavlja biraču koji je upisan u Izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem pošte;
7. "Glasač" je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak i koji je ostvario aktivno biračko pravo;
8. "**Izborna jedinica**" podrazumijeva:
  - a) osnovnu izbornu jedinicu koja podrazumijeva općinu, grad Banja Luku, Brčko distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - b) kantonalnu izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - c) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira entitetski nivo vlasti, koje unutar sebe imaju višečlane izborne jedinice i
  - d) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira državni nivo vlasti;
9. "**Izbjeglo lice**" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo i boravi u inozemstvu u statusu izbjeglog lica iz BiH;
10. “**Izborni materijal**“ je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivi i neosjetljivi izborni materijal;
11. “**Instrukcijsko pismo**“ je uputstvo biraču koji glasa putem pošte o načinu prijema i slanja povratne koverte;
12. “**JIIS BiH aplikacija**” podrazumijeva računarski softver za unos i obradu izbornih rezultata po biračkim mjestima, izbornim jedinicama i ukupnih izbornih rezultata političkih subjekata;
13. “**Kombinacija**“ je set svih glasačkih listića, za sve nivoe vlasti za koje se provode izbori, koje birač na biračkom mjestu preuzme od člana biračkog odbora koji izdaje glasačke listice;
14. “**Kutija**“ je ambalaža koja sadrži određeni broj vakuum pakovanja sa glasačkim listićima za određenu izbornu jedinicu;

- 15. "Koverta za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima"** je koverta u koju se pakiraju glasački listići za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima sa zaštitnom kovertom;
- 16. "Komplet"** je zaštitna koverta sa glasačkim listićima koja se ubacuje u personaliziranu kovertu;
- 17. "Mobilni tim"** je birački odbor koji omogućava glasanje biraču koji je vezan za domove i ustanove;
- 18. „Male providne vreće sa natpisom „Pomoćne vreće/Помоћне вреће“** su vreće koje birački odbor koristi, kao pomoćno sredstvo, prilikom brojanja glasačkih listića, tako što u njih odlaže glasačke listice za nivo vlasti koji trenutno ne broji.
- 19. "Nepotvrđeni glasački listić"** je glasački listić identičnog dizajna i sadržaja kao običan glasački listić koji se nakon glasanja stavlja u posebnu kovertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u Centru za brojanje nakon provjere biračkog prava; -
- 20. "Prebivalište"** je općina, grad ili distrikt u kojoj se državljanin nastanio sa namjerom da тамо stalno živi;
- 21. "Paket sa glasačkim listićima"** je paket koji sadrži odgovarajući broj vakuum pakovanja sa glasačkim listićima;
- 22. "Paleta"** je ambalaža koja sadrži određeni broj kutija u kojima su vakuum pakovanja za određenu izbornu jedinicu;
- 23. "Personalizirana koverta"** je koverta na koju se upisuje ime/ime oca/prezime i JMB birača koji je glasao putem mobilnog tima i posebnog mobilnog tima;
- 24. "Pomoćna glasačka kutija"** je kartonska glasačka kutija za glasanje putem mobilnog tima i u DKP;
- 25. "PLD vrećica"** je vrećica u kojoj se pakira i zatvara štambilj nakon zatvaranja biračkog mjeseta;
- 26. "Povratna koverta"** je koverta sa odštampanom (povratnom) adresom Centralne izborne komisije BiH u kojoj birač koji glasa putem pošte dostavlja materijal za glasanje Centralnoj izbornoj komisiji BiH;
- 27. "Pomoć drugog lica"** je pravo birača koji je slijep, nepismen ili fizički nesposoban da koristi pomoć drugog lica prilikom glasanja;
- 28. "Proporcionalna zastupljenost"** je pojam koji se u svrhu ovog Pravilnika koristi na obrascima prilikom brojanja glasova datih kandidatima unutar političkog subjekta – lični glasovi u izbornom sistemu proporcionalne zastupljenosti;
- 29. "Raseljeno lice"** podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine kojem je status raseljenog lica utvrdio nadležni organ uprave za pitanja raseljenih lica u skladu sa zakonom;
- 30. "Redovno biračko mjesto"** je biračko mjesto na kojem biračko pravo ostvaruje birač koji glasa za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta.
- 31. „Sigurnosni pečat“** je plastični pečat sa kojim se osigurava otvor zaštitne vreće u cilju zaštite izbornog materijala.
- 32. "Sistem većinskog glasa"**, u svrhu ovog Pravilnika, je izborni sistem prema kojem mandat dobija kandidat koji osvoji najviše glasova;
- 33. "Štambilj"** je pomoćno sredstvo pomoću kojeg se na glasačkom listiću stavlja otisak sa podacima koje propiše Centralna izborna komisija BiH;
- 34. "U-folija"** je providna plastična folija u koju se pakira izborni materijal;
- 35. „Kutija za pakovanje vreća sa glasačkim listićima“** je kartonska kutija u koju birački odbor pakuje vreće sa upakovanim glasačkim listićima;
- 36. "Višečlana izborna jedinica"** podrazumijeva izbornu jedinicu u kojoj se bira više od jednog a manje od ukupnog broja predstavnika za određeni nivo vlasti;
- 37. "Vodič za glasanje putem pošte"** podrazumijeva pisanoj instrukciji za birače o načinu glasanja putem pošte;

38. "Vakuum pakovanje" je pakovanje propisanog broja glasačkih listića istog tipa zapakiranih u providnu foliju iz koje je izvučen zrak;

39. "Zaštitna koverta" je koverta u koju birač na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima i birač koji glasa putem mobilnog tima ubacuje svoje glasačke listiće i koja se nakon toga ubacuje u personaliziranu kovertu;

DIO DRUGI – OPŠTE ODREDBE

POGLAVLJE I DUŽNOSTI PREDSJEDNIKA I ČLANOVA BIRAČKOG ODBORA, PRISUSTVO NA BIRAČKOM MJESTU I IZBORNİ POSMATRAČI

Član 3.

(Dužnost predsjednika biračkog odbora i uloga članova biračkog odbora u procesu glasanja)

(1) Predsjednik upravlja radom biračkog odbora i zajedno s članovima biračkog odbora odgovoran je za zakonitost rada na biračkom mjestu; održava integritet procesa glasanja, odnosno brojanja i održava mir i red na biračkom mjestu i njegovoj okolini; popunjava sve potrebne obrasce; osigurava da na biračkom mjestu ne bude oružja ili opasnih predmeta; pomaže biračima kojima treba dodatno objašnjenje o procesu glasanja; rješava sva pitanja koja se odnose na identifikaciju i pravo glasa birača i evidentira u Zapisnik o radu biračkog odbora ZARBO (u dalnjem tekstu: ZARBO) vrijeme i okolnosti svih iznimnih događaja na biračkom mjestu, na način da na svaku primjedbu upisanu u ZARBO napiše šta je poduzeo ukoliko je primjedba osnovana i određuje dužnosti svakom članu biračkog odbora. Eventualni prekid rada u brojanju glasačkih listića predsjednik ili zamjenik predsjednika evidentira u ZARBO. Predsjednik biračkog odbora za birača čije ime nije upisano na biračkom spisku na tom biračkom mjestu je obavezan da izvrši provjeru sa nadležnom izbornom komisijom osnovne izborne jedinice (u dalnjem tekstu: izborna komisija) na kojem biračkom mjestu taj birač glasa. Predsjednik biračkog odbora upotrebom pogodne aplikacije obavještava nadležnu komisiju o eventualnim nepravilnostima na biračkom mjestu, te na isti način dostavlja preliminarne rezultate izbora za sistem većinskog glasa.

(2) Predsjednik biračkog odbora, na biračkom mjestu na kom je do 18.45 sati na izborni dan glasalo više od 350 birača, obavezno poziva svog zamjenika i zamjenike članova biračkog odbora da nakon zatvaranja dođu na biračko mjesto i da prisustvuju u procesu brojanja glasačkih listića.

(3) Predsjednik biračkog odbora, na biračkom mjestu koje je trebalo biti otvoreno u 07:00 sati, a isto je u postupku otvaranja kasnilo od jedan do tri sata ili na kojem je prekid u toku glasanja bio od jedan do tri sata, prije zatvaranja biračkog mjesta obavezno poziva svog zamjenika i zamjenike članova biračkog odbora da nakon zatvaranja dođu na biračko mjesto i da prisustvuju u procesu brojanja glasačkih listića.

(4) Član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda osigurava kontrolu kretanja birača na biračkom mjestu i osigurava da se na biračkom mjestu ne naruši tajnost glasanja.

(5) Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju provjerava identitet birača; pronalazi biračovo ime u izvodu iz Centralnog biračkog spiska; upozorava birača da se mora potpisati identično kao na identifikacionom dokumentu i osigurava da se birač potpiše pored svog imena u izvodu iz Centralnog biračkog spiska u odgovarajućem šablonu. Potpis u Izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu u dokumentu kojim je izvršena identifikacija.

(6) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića na prednjoj strani glasačkih listića, ispod teksta "Uputstvo za glasanje" u donjem lijevom uglu obavezno stavlja otisak štambilja pored

kojeg se potpisuje, objašnjava biraču kako treba ispravno ispuniti glasačke lističe uz napomenu da obavezno pogleda uputstvo o načinu glasanja na poleđini svakog glasačkog listića, izdaje glasačke lističe biraču i upućuje birača prema slobodnom prostoru na kojem mu se omogućava tajnost glasanja (u dalnjem tekstu: glasačka kabina). Ako birač ošteti glasački listić, na način da je glasački listić neupotrebljiv, fizički oštećen ili pogrešno popunjeno, član biračkog odbora biraču izdaje novi glasački listić, a oštećeni glasački listić izuzima, na istom ispiše riječ „OŠTEĆENI“ i odlaže ga u za to predviđenu kovertu.

(7) Na biračkom mjestu gdje se biraču izdaje koverta sa glasačkim listićima, ukoliko birač u glasačkoj kabini ošteti jedan ili više glasačkih listića, izuzima se koverta sa oštećenim glasačkim listićima, biraču se izdaje nova koverta sa odgovarajućom kombinacijom glasačkih listića, a preko izuzete koverte piše se riječ „OŠTEĆENI“ i koverta se odlaže u za to predviđenu kovertu.

(8) Izgled, sadržaj i način postupanja sa štambiljom utvrđuje se posebnom odlukom Centralne izborne komisije BiH.

(9) Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije upućuje birača da ubaci sve preuzete glasačke lističe, jedan po jedan u glasačku kutiju i napusti biračko mjesto, osigurava da nijedan birač ne napusti biračko mjesto dok u glasačku kutiju ne ubaci sve glasačke lističe, te da birač sve preuzete glasačke lističe ubaci jedan po jedan u glasačku kutiju, kao i da se samo glasački listici ubacuju u glasačku kutiju.

(10) Ako se birački odbor sastoji od predsjednika i dva člana, član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda istovremeno će obavljati i kontrolu glasačke kutije, dok će član biračkog odbora zadužen za identifikaciju birača istovremeno obavljati i izdavanje glasačkih listića.

(11) Članovi biračkog odbora individualno odgovaraju za učinjene nepravilnosti u okviru zaduženja koje dobiju od predsjednika biračkog odbora u skladu sa Izbornim zakonom BiH i podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH.

(12) Predsjednik biračkog odbora odgovoran je i za učinjene nepravilnosti člana biračkog odbora, ukoliko nije evidentirao uočene nepravilnosti i odmah izvijestio nadležnu izbornu komisiju.

(13) Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za osiguranje pravilnosti i tajnosti glasanja, pravilno brojanje, evidentiranje glasačkih listića i ispravno pakiranje izbornog materijala na biračkom mjestu.

(14) Predsjednik i članovi biračkog odbora moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja, uključujući i proces brojanja glasačkih listića shodno odredbi člana 5.5 Izbornog zakona BiH, osim u slučaju kada je potrebno obaviti glasanje na drugom biračkom mjestu za koje su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska ili zbog zdravstvenih i drugih opravdanih razloga nisu u mogućnosti da nastave dalje da obavljaju svoje dužnosti.

(15) Predsjednik biračkog odbora je obavezan obavijestiti izbornu komisiju o potrebi njegovog odsustva ili odsustva članova biračkog odbora sa biračkog mesta, kako bi izborna komisija mogla angažirati njihove zamjenike da dođu na biračko mjesto i preuzmu njihove funkcije. Predsjednik biračkog odbora je obavezan da sve promjene osoblja na biračkom mjestu evidentira u dio Z5 ZARBO "Zapažanja u toku glasanja".

Član 4. **(Prisustvo na biračkom mjestu)**

- (1) Na biračkom mjestu u toku glasanja i brojanja glasačkih listića mogu biti prisutni predsjednik, članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, u slučajevima propisanim ovim Pravilnikom, akreditirani posmatrači i izuzetno pripadnici policije ukoliko je pozvana od predsjednika biračkog odbora u vrijeme kada je biračko mjesto zatvoreno za glasanje zbog narušavanja reda na biračkom mjestu.
- (2) Na biračko mjesto u toku glasanja, po odobrenju predsjednika biračkog odbora, na kraći vremenski period mogu ući i predstavnici medija, ali im je zabranjeno narušavati tajnost glasa, snimati birače u glasačkoj kabini i ometati izborni proces. Na biračkom mjestu zabranjeno je davanje izjava medijima.
- (3) U svrhu pružanja savjetodavne pomoći biračkim odborima, kao i preuzimanja zelenih kopija sa izbornim rezultatima na biračko mjesto mogu ući predsjednik, član izborne komisije ili ovlašteno lice izborne komisije.
- (4) U svrhu obilaska biračkih mjesta na izborni dan na biračko mjesto, u pratnji predsjednika ili člana izborne komisije, mogu ući i predsjednik i/ili članovi Centralne izborne komisije BiH kao i ovlašteni službenici Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH.

Član 5. **(Akreditirani posmatrači)**

- (1) Birački odbor mora omogućiti akreditiranim posmatračima nesmetano promatranje cijelog procesa glasanja i prebrojavanja glasačkih listića i upisa svih primjedbi u ZARBO.
- (2) Birački odbor je obavezan da omogući posmatračima jasan uvid u sve izborne aktivnosti. Predsjednik biračkog odbora je obavezan odgovoriti na upit posmatrača koji je za vrijeme posmatranja utvrdio nepravilnosti u procesu koji posmatra, a ukoliko je posmatrač nezadovoljan pojašnjanjem, predsjednik biračkog odbora mu obavezno omogućava da upiše primjedbu u dio Z6 ZARBO.
- (3) Ukoliko posmatrač utvrdi nepravilnost u radu člana biračkog odbora za identifikaciju i utvrđivanju identiteta birača koji se potpisao na izvod iz Centralnog biračkog spiska, predsjednik biračkog odbora će omogućiti posmatraču provjeru identiteta birača i provjeru na izvodu iz Centralnog biračkog spiska.
- (4) Posmatrač ima pravo da posmatra brojanje glasačkih listića sa udaljenosti sa koje može jasno vidjeti sve aktivnosti biračkog odbora, a da ne ometa postupak brojanja glasačkih listića. Birački odbor će brojati glasačke lističe na način da posmatrač koji stoji u blizini jasno vidi glasačke lističe.

POGLAVLJE II PRIMOPREDAJA IZBORNOG MATERIJALA

Član 6. **(Izborni materijal)**

(1) Centralna izborna komisija BiH osigurava svim formiranim biračkim mjestima, osim za birače iz člana 54. ovog Pravilnika, izborni materijal koji se sastoji od:

a) osjetljivog izbornog materijala:

- 1) glasački listići,
- 2) obrasci iz člana 80. ovog Pravilnika,
- 3) izvodi iz konačnog Centralnog biračkog spiska po biračkim mjestima (za birača koji glasa na redovnom biračkom mjestu, birača koji ima status raseljenog lica, birača koji ima pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićima i birača koji ima pravo glasati putem posebnog mobilnog tima),
- 4) štambilj iz člana 2. stav (1) tačka 33. ovog Pravilnika.

b) neosjetljivog izbornog materijala:

- 1) kandidatske liste,
- 2) dio potrošnog biračkog materijala (posteri, glasačke kabine, vreće za pakovanje izbornog materijala, i dr.) i
- 3) kutija za pakovanje vreća sa glasačkim listićima.

(2) Centralna izborna komisija BiH osigurava da svaka vreća za pakiranje izbornog materijala se označi „Bar kodom“ koji je drugačiji za svaku posebnu vreću. Na osnovu „Bar koda“, Centralna izborna komisija BiH zadužuje izbornu komisiju vrećama za pakovanje izbornog materijala koje se nalaze u kutijama sa neosjetljivim izbornim materijalom.

(3) Centralna izborna komisija BiH, za Lokalne izbore 2024. godine, svim izbornim komisijama sa neosjetljivim izbornim materijalom dostavlja i male providne vreće, sa natpisom „Pomoćne vreće/Помоћне вреће“. Centralna izborna komisija BiH dostavlja izbornoj komisiji dovoljan broj vreća za svako redovno biračko mjesto.

(4) Izborna komisija, sa ostalim izbornim materijalom za redovne izbore, izdaje biračkom odboru:
a) za provedbu lokalnih izbora 1 (jednu) vreću iz stava (3) ovog člana,
b) za provedbu općih izbora 3 (tri) vreće iz stava (3) ovog člana i
c) izborna komisija Brčko distrikta BiH za provedbu općih izbora 6 (šest) vreća iz stava (3) ovog člana.

(5) Birački odbor obavezno zadužene male providne vreće vraća izbornoj komisiji zajedno sa drugim izbornim materijalom.

(6) Izborna komisija obavezno male providne vreće čuva na pogodnom i osiguranom mjestu do provedbe narednih redovnih izbora.

(7) Birački odbor vreće iz stava (3) ovog člana koristi u postupku brojanja glasačkih listića nakon otvaranja glasačke kutije, na način da u njih spremi glasačke listiće za nivo vlasti koji trenutno ne broji.

(8) Centralna izborna komisija BiH odgovorna je za distribuciju i sigurnost izbornog materijala iz stava (1) ovog člana do izborne komisije.

(9) Izborna komisija, od momenta preuzimanja izbornog materijala od Centralne izborne komisije BiH odgovorna je za dostavu i raspodjelu izbornog materijala po biračkim odborima na području osnovne izborne jedinice i za njegovu sigurnost do momenta predaje biračkim odborima. Izborna komisija je od momenta preuzimanja cjelokupnog izbornog materijala od biračkih odbora odgovorna za sigurnost izbornog materijala, do njegovog uručenja Centralnoj izbirnoj komisiji BiH.

(10) Za primopredaju izbornog materijala iz stava (9) ovog člana od i prema Centralnoj izbirnoj komisiji BiH odgovoran je predsjednik izborne komisije ili član izborne komisije kojeg predsjednik ovlasti u pisanoj formi.

(11) Glasački listići iz stava (1) tačka a) alineja 1. ovog člana su:

- a) glasački listići za redovno biračko mjesto,
- b) glasački listići sa posebnom oznakom za glasanje u DKP-ima i
- c) glasački listići sa posebnom oznakom za glasanje putem pošte.

(12) Glasački listići sa posebnom zaštitom za glasanje u DKP-ima imaju otisak štambilja sa nazivom odgovarajućeg DKP BiH, a glasački listići za glasanje putem pošte imaju oznaku "POŠTA/ПОШТА".

Član 7.

(Dostava izbornog materijala član 5.3 Izbornog zakona BiH)

Centralna izborna komisija BiH dostavlja izbirnoj komisiji izborni materijal iz člana 6. stav (1) tačka a) alineje 1), 2) i 4) i tačke b) alineje 1) ovog Pravilnika, najkasnije tri dana prije dana održavanja izbora, a iz člana 6. tačke a) alineja 3) i neosjetljivi izborni materijal iz tačke b) alineja 2) i alineja 3) ovog Pravilnika, najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Član 8.

(Obrasci PO-1 i PO-2 – član 5.4 stav (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Nadležna izborna komisija dužna je tokom preuzimanja izbornog materijala od Centralne izborne komisije BiH provjeriti ukupan broj primljenih kutija glasačkih listića i preostalog izbornog materijala i potvrditi prijem u odgovarajuće primopredajne obrasce izbornog materijala – obrazac PO-1 i obrazac PO-2.

(2) Potpisani kopiju obrazaca iz stava (1) ovog člana izborna komisija zadržava za svoje potrebe, a ostale kopije zadržava Centralna izborna komisija BiH.

(3) Ukoliko izborna komisija, nakon prijema izbornog materijala iz stava (1) ovog člana, uoči određene nedostatke u pogledu količine i vrste primljenog izbornog materijala, dužna je odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od prijema izbornog materijala, pismeno izvijestiti Centralnu izbirnu komisiju BiH kako bi se otklonili uočeni nedostaci.

Član 9.

(Predaja izbornog materijala izbirnoj komisiji – član 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Nakon zatvaranja biračkih mjesta i okončanja procesa brojanja i svih aktivnosti na biračkom mjestu, birački odbor dostavlja izbornoj komisiji spakovan izborni materijal na način propisan čl. 31., 32., 34., 40., 44. i 48. ovog Pravilnika.

(2) Izborna komisija pri preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora provjerava da li je izborni materijal upakovani na propisan način i potvrđuje prijem u obrascu Zapisnik BO-IK. Ukoliko uoči da izborni materijal nije propisno spakiran ili da određeni materijal nedostaje, poziva birački odbor da otkloni uočene nedostatke uz prisustvo posmatrača, a pod kontrolom izborne komisije.

(3) Izborna komisija priprema izborni materijal s biračkim mjestima za predaju Centralnoj izbornej komisiji BiH.

Član 10.

(Predaja izbornog materijala Centralnoj izbornej komisiji BiH)

(1) Centralna izborna komisija BiH pri preuzimanju izbornog materijala od izborne komisije osnovne izborne jedinice provjerava da li je izborni materijal spakovan na propisan način, te skenira sve „bar kodove“ na vrećama iz člana 6. stav (2) ovog Pravilnika, nakon čega potvrđuje prijem u primopredajnom obrascu izbornog materijala Zapisnik IK-CIK BIH.

(2) Ukoliko prilikom skeniranja „bar kodova“ na vrećama, određena vreća ne posjeduje „bar kod“, osoblje Centralne izborne komisije BiH preuzima vreću uz naznaku u primopredajnom obrascu iz stava (1) ovog člana broja plastičnog pečata navedene vreće. Isto tako ukoliko se uoče određeni nedostaci u pakiranju izbornog materijala nadležno lice Centralne izborne komisije BiH nalaže izbornej komisiji da odmah otkloni uočene nedostatke.

(3) Obrazac iz stava (1) ovog člana izborna komisija kopira i kopiju zadržava za svoje potrebe, a original obrazac zadržava Centralna izborna komisija BiH.

Član 11.

(Pakiranje i primopredaja glasačkih listića – član 5.4 Izbornog zakona BiH)

(1) Glasački listići dostavljaju se izbornoj komisiji zapakirani u odgovarajući broj paleta u zavisnosti od ukupnog broja kutija glasačkih listića koji se isporučuju datoj osnovnoj izbornoj jedinici.

(2) Vakuum pakovanja sa glasačkim listićima za biračka mesta na teritoriji date osnovne izborne jedinice zapakirani su u kutije. Svako biračko mjesto dobija jednu ili više kutija s glasačkim listićima odgovarajućeg tipa u zavisnosti od vrste biračkog mjeseta (redovno biračko mjesto ili biračko mjesto za glasanje u odsustvu).

(3) Svaka paleta s glasačkim listićima označava se sljedećim podacima:

- a) jedinstvenom oznakom, odnosno serijskim brojem palete;
- b) nazivom osnovne izborne jedinice;
- c) brojem kutija koje se nalaze na paleti;
- d) brojevima biračkih mjeseta na koje se kutije s te palete odnose i
- e) podacima o ukupnom broju i tipu glasačkih listića koji se nalaze na paleti.

(4) Svaka kutija s glasačkim listićima označava se sljedećim podacima:

- a) brojem biračkog mjeseta;
- b) nazivom osnovne izborne jedinice;
- c) oznakom tipa glasačkih listića koji su zapakirani u kutiju;

- d) podacima o ukupnom broju glasačkih listića zapakiranih u kutiju i
- e) podacima o rednom broju kutije i ukupnom broju kutija za dato biračko mjesto.

(5) Centralna izborna komisija BiH će posebnom odlukom odrediti lica koja će vršiti nadzor nad izradom papira za glasačke listице i njegovog pakiranja na palete.

(6) Centralna izborna komisija BiH će tokom štampanja i pakiranja glasačkih listića u štampariji posebnom odlukom imenovati komisiju iz reda zaposlenih Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH za stalni nadzor i kontrolu štampanja i pakovanja glasačkih listića, što podrazumijeva i kontrolna brojanja glasačkih listića prije pakiranja u plastične folije, metodom slučajnog uzorka. Ovom odlukom će Centralna izborna komisija BiH odrediti i jednog člana Centralne izborne komisije BiH za koordinaciju rada ove komisije.

(7) Lica iz stava (5), odnosno komisija iz stava (6) ovog člana dužna je redovno dostavljati informaciju u pisanom obliku o toku realizacije određenih aktivnosti, te po završetku podnosi pisani izvještaj o izvršenom nadzoru i kontroli izrade papira za glasačke listice, odnosno štampanju i pakiranju glasačkih listića.

POGLAVLJE III ZAPISNIK O RADU BIRAČKOG ODBORA I GLASAČKA KUTIJA

Član 12.

(ZARBO – član 5.7 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Za svako biračko mjesto birački odbor dužan je voditi ZARBO koji je sastavni dio ovog Pravilnika. ZARBO je sačinjen tako da svaka stranica ima svoju kopiju na kojoj se preslikavaju podaci upisani na stranici. Svaka stranica obavezno sadrži broj biračkog mesta. Za biračke odbore u Brčko distriktu BiH sačinjen je ZARBO koji ima dvije originalne stranice i koje imaju svoje kopije.

(2) U ZARBO se upisuju podaci navedeni u članu 5.7 stav (1) tačka 1. do 4. Izbornog zakona BiH, te primjedbe i mišljenja člana biračkog odbora, birača ili akreditiranog posmatrača vezano za proces glasanja na način propisan članom 5.7 stav (2) Izbornog zakona BiH.

(3) ZARBO sadrži i tekst zakletve iz člana 2.1 stav (3) Izbornog zakona BiH koju potpisuju predsjednik i članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, ukoliko budu angažovani.

(4) U slučaju da je članu biračkog odbora, biraču ili akreditiranom posmatraču onemogućen upis primjedbe ili mišljenja u ZARBO, svoje primjedbe ili mišljenja dostavljaju direktno izbornoj komisiji o čemu izborna komisija bez odlaganja obavještava Centralnu izbornu komisiju BiH.

Član 13.

(Glasačka kutija i pomoćne vreće)

(1) Izborna komisija dužna je glasačke kutije propisno uskladištiti, evidentirati njihovo brojno stanje i eventualna oštećenja i nedostatke te čuvati za potrebe narednih izbora kao stalno materijalno sredstvo.

(2) Izborna komisija dužna je vreće iz člana 6. stav (3) ovog Pravilnika, propisno skladištiti, evidentirati njihovo brojno stanje i eventualna oštećenja i nedostatke te čuvati za potrebe narednih izbora kao stalno materijalno sredstvo.

(3) Evidenciju brojnog stanja glasačkih kutija iz stava (1) ovog člana izborna komisija dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH uz redovni izvještaj o radu, dok evidenciju vreća iz člana 6. stav (3) ovog Pravilnika izborna komisija dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH, samo izuzetno, u slučaju potrebe za dodatnim vrećama, i to početkom izborne godine.

(4) Vrste i postupanje sa glasačkom kutijom Centralna izborna komisija BiH će regulirati posebnim propisom.

DIO TREĆI – REDOVNA BIRAČKA MJESTA

POGLAVLJE I PAKIRANJE I PREDAJA GLASAČKIH LISTIĆA IZBORNIM KOMISIJAMA

Član 14.

(Redovno biračko mjesto – član 5.4 Izbornog zakona BiH)

(1) Redovno biračko mjesto dobija broj glasačkih listića prema broju birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto, koji se zaokružuje na sljedećih 10.

(2) Paketi s glasačkim listićima za redovno biračko mjesto sadrže odgovarajući broj vakuum pakovanja od 200 glasačkih listića istog tipa. Ukoliko je broj glasačkih listića za određeno redovno biračko mjesto manji od 200, ili ako ukupan broj listića nije djeljiv sa 200, ostatak glasačkih listića će biti smješten u posebno vakuum pakovanje, ako ta razlika bude veća od 50. Ako ta razlika bude iznosila 50 ili manje glasačkih listića, listići će biti smješteni u isto pakiranje sa 200 listića.

(3) Svako vakuum pakovanje označava se podacima o tipu glasačkih listića, brojem redovnog biračkog mjesta, nazivom i kodom osnovne izborne jedinice i ukupnim brojem glasačkih listića koji se nalaze u pakovanju, uz numeraciju broja pakovanja za svaki nivo na način koji odredi Centralna izborna komisija BiH.

(4) Osim podataka iz stava (3) ovog člana na vakuum pakovanju se nalazi naljepnica sa „bar kodom“.

POGLAVLJE II PRIJE OTVARANJA BIRAČKIH MJESTA

Član 15.

(Dan uoči izbora na redovnom biračkom mjestu – član 5.3 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborna komisija donosi plan predaje izbornog materijala biračkom odboru na biračkom mjestu.

(2) Prema planu iz stava (1) ovog člana, izborna komisija će dan prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta, dostaviti biračkom odboru izborni materijal i to:

- a) izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto;
- b) odgovarajući broj glasačkih listića;
- c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
- d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
- e) kandidatske liste, odnosno postere s izgledom glasačkih listića na kojima se glasa u toj izbornoj jedinici;
- f) postere s uputstvima o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače;
- g) ZARBO iz člana 12. stav (1) ovog Pravilnika i

- h) potrošni materijal prema specifikaciji iz ZARBO neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića;
- i) štambilj za dodatnu zaštitu glasačkih listića.

(3) Birački odbor, prilikom primopredaje izbornog materijala od strane izborne komisije, provjerava da li je izborni materijal koji je primio od izborne komisije kompletan i u ispravnom stanju, i potpisuje u ZARBO. Ukoliko birački odbor utvrdi da izborni materijal nije kompletan, odmah o tome obavještava izbornu komisiju koja je obavezna da u kontaktu s Centralnom izbornom komisijom BiH otkloni sve nedostatke u najkraćem roku.

(4) Predsjednik i članovi biračkog odbora nakon prijema izbornog materijala potpisuju zakletvu u ZARBO.

(5) Nakon primljenog izbornog materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke ako utječu na zakonitost rada biračkog odbora. Zapažanje o stanju biračkog mesta upisuje se u ZARBO. Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijema materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mesta, okončanja procesa brojanja i uručenja glasačkog materijala. Birački materijal se u noći prije otvaranja biračkog mesta čuva u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mesta. Policija osigurava birački materijal u noći prije otvaranja biračkih mesta na lokacijama biračkih mesta.

(6) Birački odbor uklanja s biračkog mesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke stranke, vjerske simbole, kao i oznake koje imaju diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja na vidnom mjestu oznaku biračkog mesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkog mesta, zabrane unošenja i pokazivanja oružja i opasnih predmeta, zabrane pušenja, zabrana upotrebe fotoaparata, kamere, mobitela ili drugih sredstava kojima se može snimiti ili isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj na biračkom mjestu od momenta preuzimanja glasačkog listića pa do napuštanja biračkog mesta, izlaže kandidatske liste i na vidljivom mjestu izlaže spisak članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao.

(7) Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetano kretanje birača na biračkom mjestu.

(8) Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu na način da se otvor glasačke kabine okreće prema članovima biračkog odbora i posmatračima i da glasačka kabina bude dovoljno udaljena od članova biračkog odbora, posmatrača ili birača koji se identificira kako se ne bi povrijedila tajnost glasanja.

Član 16.

(Prije otvaranja biračkog mesta – član 5.8 Izbornog zakona BiH)

(1) Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka otvaranja biračkog mesta. U tom vremenskom periodu samo članovi biračkog odbora i akreditirani posmatrači mogu biti prisutni na biračkom mjestu.

(2) Birački odbor na biračkim mjestima na kojima nije omogućen pristup licima iz člana 19. stav (5) ovog Pravilnika određuje posebno mjesto i postavlja glasačku kabinu ispred biračkog mesta za ovu kategoriju birača.

(3) Prije početka glasanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:

- a) ispisuju sve neophodne podatke na koverte, odnosno pakete;
- b) predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska;
- c) ručno broje primljene glasačke listiće za svaki izborni nivo i predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih glasačkih listića;
- d) pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljuju plastične pečate;
- e) predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
- f) postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti;
- g) na vidnom mjestu objavljaju spisak članova biračkog odbora sa naznakom političkog subjekta koji ih je nominirao;
- h) predsjednik upisuje u ZARBO vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
- i) predsjednik provjerava posmatračev identifikacioni dokument s fotografijom, koji zadržava do momenta kada posmatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime posmatrača nalazi na akreditaciji i u ZARBO upisuje ime posmatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je posmatrač stigao i vrijeme kada je posmatrač napustio biračko mjesto i
- j) predsjednik upućuje posmatrače na mjesto gdje mogu sjesti i posmatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu mijesati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u vezi s izbornim procesom i stavljati mišljenja ili primjedbe na izborni proces u ZARBO ili ih predati u pisanoj formi, uz obavezan potpis.

(4) Predsjednik biračkog odbora određuje dužnosti svim članovima biračkog odbora i to evidentira u dio Z3 ZARBO. Ukoliko u toku glasanja član biračkog odbora napusti biračko mjesto i njegovu dužnost preuzme njegov zamjenik, predsjednik biračkog odbora, u dio Z5 ZARBO, evidentira vrijeme zamjene i razlog napuštanja biračkog mesta. U dio Z5 ZARBO predsjednik biračkog odbora također evidentira vrijeme svog odlaska sa biračkog mesta, kao i vrijeme povratka na biračko mjesto.

(5) Zamjenik predsjednika ili zamjenik člana biračkog odbora prilikom dolaska na biračko mjesto prije preuzimanja dužnosti predsjednika ili člana potpisuje zakletvu u ZARBO.

Član 17.

(Postupanje biračkog odbora u slučaju neispravnosti u pakiranjima glasačkih listića)

(1) U slučaju da birački odbor prilikom provođenja procedure propisane članom 16. stav (4) tačka c) ovog Pravilnika utvrdi nepravilnosti:

- a) u vakuum pakovanjima glasačkih listića nađu materijal koji nije glasački listić, ili glasačke listiće na kojima nema odštampanih kandidata, ili glasački listić ne sadrži kandidatske liste za izbornu jedinicu, ili glasačke listiće koje nije propisala Centralna izborna komisija BiH, obavezan je da ih odvoji i utvrdi njihov broj, kao i da utvrdi broj glasačkih listića koji su ispravni,
- b) u vakuum pakovanjima glasačkih listića prime manji broj glasačkih listića od predviđenog broja, a utjecao bi na proces glasanja zbog nedostatka glasačkih listića,

odmah po saznanju o nepravilnostima iz tačke a) i b) ovog stava, obavještava izbornu komisiju.

(2) Izborna komisija po obavljenju biračkog odbora iz stava (1) ovog člana obavezna je otići na biračko mjesto i utvrđenu nepravilnost zapisati u ZARBO u dio "Prije otvaranja biračkog mjesta", te dostaviti pisani izvještaj o utvrđenoj nepravilnosti Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(3) Ukoliko navedene nepravilnosti utječu na rad biračkog odbora u smislu nedostatka glasačkih listića za njihov rad, izborna komisija od biračkih odbora, sa bližih biračkih mjesta uzima maksimalno po 100 glasačkih listića, te ih dostavlja biračkom odboru kojem nedostaju glasački listići.

(4) Postupak propisan u stavu (3) ovog člana izborna komisija obavlja zapisnički, a birački odbor iste te činjenice upisuje u Obrazac brojnog stanja u red 3 "Broj naknadno zaduženih/izuzetih glasačkih listića", gdje birački odbor kojem su izuzeti glasački listići upisuje broj izuzetnih glasačkih listića, a birački odbor kojem su dati glasački listići upisuje broj preuzetih glasačkih listića. Birački odbor u dio 3 Obrasca brojnog stanja upisuje apsolutnu vrijednost broja bez predznaka +/-.

POGLAVLJE III PROCEDURA GLASANJA

Član 18.

(Identifikacija, izdavanje glasačkog listića i glasanje – član 5.13 i 5.16 Izbornog zakona BiH)

(1) Prilikom ulaska na biračko mjesto radi identifikacije i glasanja svaki birač mora predočiti jedan od važećih ličnih dokumenata, u skladu s članom 5.12 Izbornog zakona BiH. Nakon što član biračkog odbora utvrdi identitet birača i njegovo ime bude pronađeno u izvodu iz Centralnog biračkog spiska, birač se potpisuje identično kao na identifikacionom dokumentu pored svog imena u izvodu iz Centralnog biračkog spiska. Član biračkog odbora ima dužost i odgovornost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu na identifikacionom dokumentu koji je predočen.

(2) Ukoliko se birač ne potpiše identičano kao na identifikacionom dokumentu, član biračkog odbora ga upozorava da se treba potpisati isto kao na identifikacionom dokumentu, a ukoliko birač isto odbije predsjednik biračkog odbora u dijelu Z5 ZARBO navodi ime i prezime birača, redni broj birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska i činjenicu da je birač odbio da se potpiše identično kao na ličnom dokumentu.

(3) Kada birač bude identificiran i potpiše se u izvod iz Centralnog biračkog spiska, član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića, na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta "Uputstvo za glasanje" u donjem lijevom uglu stavlja otisak štambilja biračkog mjeseta potpisuje se pored štambilja, objašnjava biraču kako treba ispravno ispuniti glasačke listице uz napomenu da obavezno pogleda uputstvo o načinu glasanja na poleđini svakog glasačkog listića zatim mu izdaje glasačke listice i odmah ga upućuje prema jednoj od slobodnih glasačkih kabina kako bi popunio glasačke listice. U glasačkoj kabini u isto vrijeme smije da se nalazi samo jedno lice, osim ako se radi o biraču iz člana 19. ovog Pravilnika.

(4) Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je tajno, glasanje je lično. Predsjednik i članovi biračkog odbora dužni su da osiguraju tajnost glasanja i onemoguće da neko lice glasa umjesto drugog lica pod njegovim imenom ili da ponovo glasa.

(5) Nakon popunjavanja glasačkih listića birač ih presavija tako da se zaštitи tajnost glasa i jedan po jedan glasački listić ubacuje u glasačku kutiju. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije vodi računa da svi glasački listići budu ubaćeni u glasačku kutiju.

(6) U slučaju da birač ne ubaci sve glasačke listiće koji su mu izdati na biračkom mjestu, član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije upozorit će ga da je obavezan da to uradi. Ako birač ne postupi u skladu sa ovim upozorenjem, predsjednik biračkog odbora će u ZARBO izvršiti evidenciju navedenog, zapisujući i podatke s identifikacionog dokumenta birača.

(7) U slučaju da birač pokuša u glasačku kutiju ubaciti glasački listić koji se po boji ili na drugi način razlikuje od originalnih glasačkih listića koji se izdaju na biračkim mjestima, član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije obavijestit će o tome predsjednika biračkog odbora, koji će prekinuti proces glasanja i uz intervenciju policije taj glasački listić oduzeti biraču. Predsjednik biračkog odbora će u ZARBO evidentirati ovaj slučaj, zapisujući i podatke s identifikacionog dokumenta birača. O navedenim slučajevima predsjednik biračkog odbora odmah obavještava izbornu komisiju.

(8) Predsjednik i članovi biračkog odbora, ako im se imena nalaze na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za to biračko mjesto, glasaju neposredno poslije otvaranja biračkog mjeseta.

(9) Izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače u Brčko distriktu BiH sastavljen je iz dva dijela i to tako da je:

- a) dio A sa upisanim imenima birača koji glasaju za sve nivo vlasti u BiH (osim za nivo kantonalne skupštine), za koje birači glasaju u Federaciji BiH;
- b) dio B sa upisanim imenima birača koji glasaju za sve nivo vlasti u BiH za koje birači glasaju u Republici Srpskoj.

(10) Član biračkog odbora, biraču iz stava (9) ovog člana izdaje kombinaciju glasačkih listića u zavisnosti od toga da li se biračeve ime nalazi upisano u dijelu A ili B izvoda iz Centralnog biračkog spiska.

Član 19.

(Pomoć drugog lica – član 5.19 Izbornog zakona BiH)

(1) Prilikom glasanja birač koji je slijep, nepismen ili lice sa invaliditetom ima pravo koristiti pomoć drugog lica kojeg on izabere i uz odobrenje predsjednika biračkog odbora.

(2) Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju u dio predviđen za potpis upisuje broj identifikacionog dokumenta birača koji glasa, a slijep je, nepismen ili fizički nesposoban i birača koji mu pomaže, pored njegovog potpisa.

(3) Predsjednik biračkog odbora vodi evidenciju o situacijama u kojima se koristi pomoć drugog lica na PDL obrascu. PDL obrazac sadrži sljedeće podatke:

- a) Podatak gdje birač koristi pomoć drugog lica na biračkom mjestu ili izvan biračkog mjeseta;
- b) Za birača koji je slijep, nepismen ili fizički nesposoban:
  - ime prezime
  - JMB
  - broj identifikacione isprave;
- c) Za lice koje pruža pomoć biraču:
  - ime i prezime
  - broj identifikacione isprave i JMB
  - potpis;

- d) Oznaka da li se radi o slijepom, nepismenom ili fizički nesposobnom licu;
- e) Navod o vrsti dokaza, odnosno broj i datum izdavanja dokaza o činjenici iz tačke d) ovog člana;
- f) Redni broj obrasca;
- g) Broj biračkog mjesta;
- h) Redni broj birača koji se nalazi u izvodu iz Centralnog biračkog spiska;
- i) Izjava da lice koje pomaže biraču može pomoći samo jednom biraču na dan izbora;
- j) Potpis predsjednika biračkog odbora.

(4) Dokaz iz stava (3) tačka d) za slijepo i lice sa invaliditetom je rješenje ili uvjerenje/potvrda nadležne ustanove, instituta ili komisije o utvrđenom invaliditetu ili tjelesnom oštećenju i članska iskaznica saveza ili udruge registrirane za pomoći ovoj kategoriji lica. Izuzetno predsjednik biračkog odbora može bez dokaza odobriti pomoći drugog lica biraču koji očigledno nije u mogućnosti izvršiti glasanje bez ove pomoći, a zbog svoje nesposobnosti. Dokaz za nepismeno lice iz stava (3) je oznaka "XX" na putnoj ispravi ukoliko je identifikacija birača izvršena pomoću putne isprave, odnosno nepotpunjena rubrika za potpis ukoliko je identifikacija izvršena ličnom kartom.

(5) Lice sa invaliditetom je i onaj birač koji dođe do biračkog mjesta, ali zbog fizičkih prepreka i neprilagodbe prostora njegovoj invalidnosti ne može ući. Za ovu kategoriju birača uređuje se posebno mjesto sa glasačkom kabinom, ispred biračkog mjesta, a koje je pogodno za ovu kategoriju birača. Drugo lice koje taj birač izabere donosi važeći identifikacioni dokument fizički nesposobnog birača na biračko mjesto i izjavljuje da birač ne može ući na biračko mjesto. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju provjerava da li je ime fizički nesposobnog birača upisano u izvod iz Centralnog biračkog spiska. Ako je ime tog birača upisano u izvod iz Centralnog biračkog spiska, predsjednik biračkog odbora unosi podatke u evidenciju iz stava (3) ovog člana i odobrava procedure a zatim član biračkog odbora odlazi prema fizički nesposobnom biraču, sa ZARBO, glasačkim listićima, olovkom i kovertom. Član biračkog odbora upisuje ime i lične podatke fizički nesposobnog birača s brojem identifikacionog dokumenta. Fizički nesposobni birač potpisuje se pored tih podataka i popunjava glasačke listiće koje stavlja u predviđenu kovertu. Lice koje je fizički nesposobni birač izabrao odnosi kovertu s glasačkim listićima do glasačke kutije, otvara je i stavlja glasačke listiće u nju. Član biračkog odbora u dio predviđen za potpis, pored imena fizički nesposobnog birača upisuje broj identifikacionog dokumenta tog birača. Lice koje pomaže fizički nesposobnom biraču upisuje svoje ime štampanim slovima pokraj imena fizički nesposobnog birača u izvod iz Centralnog biračkog spiska i potpisuje se.

(6) Izborna komisija je obavezna da prilikom određivanja biračkih mjesta vodi računa da, ukoliko je to moguće, biračka mjesta odredi na lokacijama na kojim bi birači iz stava (5) ovog člana imali pristup biračkom mjestu, te izbjegli procedure glasanja iz stava (5) ovog člana.

(7) Izborna komisija je obavezna da za svako biračko mjesto odštampa najmanje po 10 PDL obrazaca, koje će numerirati u polje redni broj obrasca, iz stava (3) ovog člana, predati ih predsjedniku biračkog odbora prilikom primopredaje izbornog materijala. Izborna komisija će biračkom odboru u toku glasanja dostaviti dodatni broj obrazaca na zahtjev predsjednika biračkog odbora.

(8) Birački odbor će sve iskorištene obrusce PDL iz stava (3) ovog člana ubaciti u providnu plastičnu foliju koju će se sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska upakirati po shemi pakiranja.

(9) Za omogućavanje pomoći drugog lica u skladu sa stavom (1) ovog člana odgovoran je predsjednik biračkog odbora.

Član 20.

(Udaljavanje s biračkog mesta – član 5.6 Izbornog zakona BiH)

(1) Izborna komisija može sa biračkog mesta udaljiti predsjednika i članove biračkog odbora koji su svojim aktivnostima narušili kontinuitet glasanja, odnosno postupali suprotno pravilima u toku glasanja ili brojanja glasačkih listića. Izborna komisija o tome obavezna je pisanim putem, obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH i dostaviti kompletну dokumentaciju o poduzetim radnjama.

(2) Izborna komisija postupak iz stava (1) ovog člana pokreće po prijavi predsjednika ili člana biračkog odbora, akreditiranih posmatrača ili birača, ili po službenoj dužnosti.

(3) Birački odbor može udaljiti sa biračkog mesta posmatrača ukoliko posmatrač ometa proces glasanja ili brojanja glasačkih listića. Odluku o udaljavanju posmatrača sa biračkog mesta birački odbor donosi natpolovičnom većinom. Politički subjekt čiji je posmatrač udaljen sa biračkog mesta može poslati novog posmatrača na to biračko mjesto.

(4) Predsjednik biračkog odbora u dio Z7 ZARBO evidentira razlog i vrijeme udaljavanja posmatrača sa biračkog mesta.

Član 21.

(Zatvaranje biračkog mesta – član 5.9 stav (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Biračko mjesto se zatvara u 19,00 sati, osim u slučajevima propisanim odredbom člana 5.9 stav (3) Izbornog zakona BiH.

(2) Procedura zatvaranja biračkog mesta je sljedeća:

- a) predsjednik 15 minuta prije zatvaranja biračkog mesta objavljuje svim prisutnim, unutar i ispred biračkog mesta, vrijeme zatvaranja biračkog mesta;
- b) član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda u vrijeme zatvaranja biračkog mesta obavezan je stati na kraj reda kako bi se osiguralo da se nijedno lice ne priključi nakon zatvaranja biračkog mesta i zatvara vrata odmah nakon što posljednji birač iz reda glasa
- c) predsjednik u ZARBO upisuje vrijeme zatvaranja biračkog mesta i zatvara otvor glasačke kutije samoljepljivom trakom i potpisuje je.

(3) Prilikom zatvaranja biračkog mesta predsjednik evidentira prisutne akreditirane posmatrače u dijelu Z4 ZARBO.

POGLAVLJE IV BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA I GLASOVA

Član 22.

(Vrijeme brojanja)

Glasački listići broje se odmah nakon zatvaranja redovnih biračkih mesta.

Član 23.

(Redoslijed radnji nakon zatvaranja biračkog mesta)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mesta u prisustvu akreditiranih posmatrača predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) štambilj iz člana 2. stav (1) tačka 33. ovog Pravilnika, odlaže u providnu PLD vrećicu koja se zatvara i ostavlja na vidno mjesto na radnoj površini,
- b) sve olovke koje nisu crvene boje sa biračkog mjesta se odlažu u vreću za neiskorištene glasačke lističe,
- c) obavezno broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih glasačkih listića za svaki izborni nivo u Obrazac za brojno stanje.
- d) broje i upisuju u ZARBO obrazac odbora u dio Z9 potpise sa svake stranice Izvoda iz Centralnog biračkog spiska, nakon čega upisuju ukupan broj potpisa (zbir svih potpisa sa stranica Izvoda iz Centralnog biračkog spiska). Predsjednik taj ukupan broj potpisa upisuje i u Obrazac brojnog stanja. Birački odbor u Brčko distriktu BiH broji potpise i sa Izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače iz FBiH i sa Izvoda za birače iz RS i upisuje u ZARBO u dio Z9a i dio Z9b.
- e) Birački odbor odmah nakon utvrđivanja broja potpisa u skladu sa tačkom d) ovog stava Izvod iz Centralnog biračkog spiska odlaže u za to predviđenu kovertu koju preko zalijepljenog otvora lijepi samoljepljivom naljepnicom na kojoj piše "Izvod iz CBS – NE OTVARAJ!", te je ostavlja na vidnom mjestu na radnoj površini. Nakon završetka svih aktivnosti ova koverta se pakira prema shemi pakiranja.
- f) broje i upisuju broj oštećenih glasačkih listića za svaki izborni nivo i pakuju ih u odgovarajuću kovertu i
- g) predsjednik i članovi biračkog odbora potpisuju Obrazac za brojno stanje.

(2) Izborni materijal iz stava (1) tačke c) i tačke f) ovog člana birački odbor pakuje u providnu veću zaštitnu vreću pojedinačno za svaki nivo vlasti.

(3) Popunjavanje svih obrazaca na biračkom mjestu vrši se isključivo hemijskom olovkom crvene boje.

Član 24. (Redoslijed radnji prilikom brojanja)

Radnje prilikom brojanja na biračkom mjestu obavljaju se sljedećim redoslijedom:

- a) utvrđivanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
- b) brojanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
- c) brojanje glasova (sistem većinskog glasa);
- d) brojanje glasova dobijenih sistemom otvorenih listi – glasovi za političke subjekte;
- e) brojanje glasova dobijenih sistemom otvorenih listi – glasovi za kandidate unutar političkih subjekata.

Član 25. (Brojanje glasačkih listića – član 5.25 Izbornog zakona BiH)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mjesta u prisustvu akreditiranih posmatrača birački odbor:

- a) otvaraju glasačku kutiju i njen sadržaj stavlju na pripremljenu radnu površinu za brojanje;
- b) predočavaju praznu glasačku kutiju prisutnima, dokazujući time da u kutiji nema preostalih glasačkih listića;
- c) razvrstavaju glasačke lističe po izbornim nivoima u grupe glasačkih listića iste boje i u grupe po 25 komada;

- d) slažu grupe od po 25 glasačkih listića jednu na drugu unakrsno;
- e) utvrđuju broj grupa od po 25 glasačkih listića kojima dodaju broj preostalih glasačkih listića kako bi se dobio ukupan broj glasačkih listića;
- f) broj glasačkih listića iz tačke e) ovog člana birački odbor u Brčko distriktu BiH utvrđuje za sva četiri izborna nivoa u RS, te tri izborna nivoa u FBiH, predsjednik upisuje u obrasce za zbirne rezultate i
- g) radnje iz tačke c), d), e) i f) vrše se prilikom brojanja tog nivoa.

(2) Glasački listići za izborne nivoe koji se trenutno ne broje pakiraju se posebno za svaki izborni nivo u providne plastične vreće, koje se odlažu na radnoj površini, tako da ih svi prisutni mogu vidjeti.

Član 26. (Nevažeći glasački listić)

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata birač dao svoj glas;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata; ili
4. ako se na osnovu oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članu 5.14 ovog Zakona
6. ako ne sadrži otisak štambilja,
7. ako ga nije potpisao član biračkog odbora ili
8. ako je birač na glasačkom listiću označio 4 ili više kandidata jednog političkog subjekta, u kom slučaju je glasački listić važeći za taj politički subjekt, a nevažeći za kandidate tog političkog subjekta.

Član 27. (Glasački listići za pojedine izborne nivoe – član 5.14 i 5.25 Izbornog zakona BiH)

(1) Na općim izborima glasački listići za pojedine izborne nivoe broje se sljedećim redoslijedom:

- a) u Federaciji BiH:
  - 1) Predsjedništvo BiH – izborni sistem – većinski glas,
  - 2) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH – izborni sistem proporcionalne zastupljenosti,
  - 3) Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH – izborni sistem proporcionalne zastupljenosti,
  - 4) kantonalna skupština – izborni sistem proporcionalne zastupljenosti,
- b) u Republici Srpskoj:
  - 1) Predsjedništvo BiH – izborni sistem većinski glas,
  - 2) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH – izborni sistem proporcionalne zastupljenosti,
  - 3) predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske – izborni sistem – većinski glas,
  - 4) Narodna skupština Republike Srpske – izborni sistem proporcionalne zastupljenosti.

(2) Na lokalnim izborima glasački listići za pojedine izborne nivoje broje se sljedećim redoslijedom:

- a) načelnik općine, odnosno gradonačelnik grada kada se bira neposredno;
- b) gradonačelnik Grada Istočno Sarajevo u osnovnim izbornim jedinicama gdje se provode izbori (Sokolac 121B, Istočna Ilidža 132B, Istočni Stari Grad 138B, Istočno Novo Sarajevo 140B, Trnovo 142B i Pale 144B),
- c) gradska izborna jedinica (199) u Gradu Mostaru,
- d) općinsko vijeće, odnosno skupština općine, odnosno skupština grada,
- e) izborna jedinica gradskog područja (151-156) Grada Mostara.

(3) Brojanje glasačkih listića vrši se uz prisustvo predsjednika i svih članova biračkog odbora, ili zamjenika predsjednika ili zamjenika člana biračkog odbora na biračkom mjestu gdje predsjednik ili član biračkog odbora iz opravdanih razloga ne može prisustvovati brojanju glasačkih listića ili iz razloga propisanih članom 3. stav (2) i (3) ovog Pravilnika. Ukoliko, na biračkom mjestu prilikom brojanja glasačkih listića iz tačke a) i tačke b) stava (2) ovog člana predsjednik ili član biračkog odbora napusti biračko mjesto bez odobrenja, birački odbor je obavezan da odmah izvijesti nadležnu izbornu komisiju o toj činjenici. Izborna komisija je dužna odmah na biračko mjesto uputiti zamjenika predsjednika ili zamjenika člana biračkog odbora koji je napustio biračko mjesto, a birački odbor zaustavlja svoje brojanje glasačkih listića i ostaje na biračkom mjestu, dok na biračko mjesto ne dođe pozvani zamjenik. Prekid rada u brojanju glasačkih listića predsjednik ili zamjenik predsjednika evidentira u ZARBO u dio Z8.

(4) Birački odbor u Brčko distriktu BiH broji glasačke listice prvo iz stava (1) tačka a) alineja 1) i tačke b) alineja 1), zatim glasačke listice iz tačke a) alineja 2) i tačke b) alineja 2), zatim iz tačke b) alineja 3), nakon toga iz tačke a) alineja 3 i tačke b) alineja 4).

Član 28.

(Procedura brojanja glasova – za člana Predsjedništva BiH, za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske i za gradonačelnika/načelnika općine)

(1) Prilikom brojanja glasova dobijenih sistemom većinskog glasa predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) Razvrstavaju glasačke listice za taj izborni nivo u posebne grupe po kandidatima;
- b) Prilikom razvrstavanja glasačkih listića iz tačke a) ovog stava, birački odbor na svakom glasačkom listiću provjerava da li ima važeći sigurnosni element (vodeni žig). Ukoliko birački odbor utvrdi da ima listića bez sigurnosnog elementa, proglašava ih nevažećim glasačkim listićima;
- c) Provjerava da li je na glasačkom listiću otisnut štambilj biračkog mjesta. Ukoliko birački odbor utvrdi da glasački listić ne sadrži otisak štambilja biračkog mjesta, proglašava ih nevažećim glasačkim listićima;
- d) Prave posebnu grupu listića koji nisu popunjeni (neoznačeni), kao i glasačkih listića koji su popunjeni tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojem kandidatu je birač dao svoj glas, a njihovu ispravnost utvrđuje predsjednik i članovi biračkog odbora;
- e) Ukoliko je birački odbor utvrdio glasačke listice iz tačke b) i c) ovog stava, odmah obavještava izbornu komisiju, o čemu izborna komisija obavještava Centralnu izbornu komisiju BiH, zatim obavezno u ZARBO u dio Z10 navodi podatak koliko je utvrđeno nevažećih glasačkih listića po kategorijama iz tačke d) ovog stava i broj nevažećih glasačkih listića iz tačke b) i c). Ukoliko birački odbor nije našao glasačke listice iz tačke

- b) i c) ovog stava, u dio Z10 ZARBO ništa ne upisuje. Birački odbor u Brčko distriktu BiH za glasačke lističe iz FBiH upisuje u dio Z10a dok glasačke lističe iz RS upisuje u dio Z10b;
- f) Birački odbor glasačke lističe iz tačke b) i c) ovog stava pakira prema shemi pakiranja sa druge dvije kategorije nevažećih glasačkih lističa, samo upakirane guminicom u posebnu rolu sa stikerom na roli na kom upisuju "Nevažeći glasački lističi bez sigurnosnih elemenata";
- g) Broje glasačke lističe za svakog kandidata i uvezuju ih u grupe od po 25 komada;
- h) Utvrđuju ispravnost glasačkih lističa iz tačke d) ovog stava – glasački lističi za koje predsjednik i članovi biračkog odbora utvrde da su važeći dodaju se grupi za odgovarajućeg kandidata i
- i) utvrđuju ukupan broj važećih glasova za svakog kandidata.

(2) Nevažeći glasački lističi, iz člana 26. ovog Pravilnika, dijele se u dvije grupe:

- a) nevažeći neoznačeni glasački lističi i
- b) nevažeći ostali glasački lističi.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) broje lističe svake kategorije nevažećih glasačkih lističa i dobijeni broj predsjednik upisuje na Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR - većinski glas (u daljem tesktu ZR-VG) za taj izborni nivo. Pakiraju nevažeće glasačke lističe u zaštitne vreće za izborni materijal u skladu s članom 31. stav (6), članom 32. stav (6) i članom 34 stav (5) ovog Pravilnika;
- b) predsjednik upisuje rezultate brojanja glasova za svakog kandidata na Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-VG za taj izborni nivo. Ako kandidat ne dobije ni jedan glas, upisuje se "0" pored imena tog kandidata i
- c) pakuju važeće glasačke lističe u zaštitne vreće za izborni materijal, u skladu s članom 31. stav (2) , članom 32. stav (2) i (3) i članom 34 stav (2) ovog Pravilnika.

(4) Predsjednik biračkog odbora će prilikom upisivanja broja osvojenih glasova za kandidate Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-VG u sve kvadratiće ispred upisanog broja koji budu prazni upisati jednu srednju crtu da ponište taj kvadratić.

(5) Predsjednik svim prisutnima objavljuje rezultate brojanja glasova na biračkom mjestu dobijene po sistemu većinskog glasa u skladu s članom 5.26 stav (2) Izbornog zakona BiH, a žutu kopiju Obrasca ZR-VG izlaže na biračkom mjestu. Predsjednik fotografira originalni Obrazac ZR-VG te upotrebom pogodne aplikacije ga šalje nadležnoj izbornoj komisiji. Predsjednik naknadno predaje zelenu kopiju sa izbornim rezultatima za taj nivo licu koje je ovlastila izborna komisija.

Član 29.

(Brojanje glasova dobijenih sistemom proporcionalne zastupljenosti za sve izborne nivoe)

(1) Po sistemu proporcionalne zastupljenosti vrši se glasanje i brojanje glasačkih lističa za izborne nivoe kako slijedi:

a) u Federaciji BiH:

- 1) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
- 2) Predstavnički dom Parlaminta Federacije BiH,
- 3) kantonalne skupštine,

- 4) gradsko/općinsko vijeće;
- b) u Republici Srpskoj:
- 1) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
  - 2) Narodna skupština Republike Srpske,
  - 3) skupštinu grada/skupštinu općine.
- c) Skupštinu Brčko distrikta BiH
- (2) Glasački listić je važeći ako je birač označio kvadratić:
- a) pored naziva samo jedne političke stranke, ili koalicije, ili liste nezavisnih kandidata, ili imena jednog nezavisnog kandidata;
  - b) pored imena jednog ili maksimalno tri kandidata unutar liste samo jedne izabrane političke stranke, ili koalicije, ili liste nezavisnih kandidata,
  - c) pored naziva jedne političke stranke, ili jedne koalicije, ili jedne liste nezavisnih kandidata, i maksimalno tri kandidata unutar te odabrane političke stranke, ili koalicije ili liste nezavisnih kandidata i
  - d) pored imena više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim.

Član 30.

(Utvrđivanje broja glasova sistemom proporcionalne zastupljenosti)

(1) Prilikom brojanja glasova po sistemu proporcionalne zastupljenosti utvrđuje se broj glasova koje je osvojio politički subjekt i broj glasova koje je osvojio svaki kandidat u okviru političkog subjekta.

(2) Procedura brojanja glasova je:

- a) razvrstavanje glasačkih listića, prema utvrđenom redoslijedu za određeni izborni nivo, u grupe po političkim subjektima – u grupu za jedan politički subjekt ulaze glasački listići koje je birač označio na način propisan u članu 29. stav (2) ovog pravilnika;
- b) prilikom razvrstavanja glasačkih listića iz tačke a) ovog stava, birački odbor na svakom glasačkom listiću provjerava da li ima važeći sigurnosni element u skladu sa odredbom člana 5.14 stav (1) Izbornog zakona BiH. Ukoliko birački odbor utvrdi da ima listića bez sigurnosnog elementa, proglašava ih nevažećim glasačkim listićima;
- c) pravljenje posebnih grupa neoznačenih, kao i glasačkih listića koji su ispunjeni tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojem političkom subjektu je birač dao svoj glas – njihovu ispravnost utvrđuju predsjednik i članovi biračkog odbora;
- d) ukoliko je birački odbor utvrdio glasačke listice iz tačke b) i c) ovog stava, obavezno u ZARBO u dio Z10 navodi podatak koliko je utvrđeno nevažećih glasačkih listića po kategorijama iz tačke d) ovog stava i broj nevažećih glasačkih listića iz tačke b) i c). Ukoliko birački odbor nije našao glasačke listice i stava b) i c) ovog stava u dio Z10 ZARBO ništa ne upisuje. Birački odbor u Brčko distriktu BiH, kod provedbe općih izbora, za glasačke listice iz FBiH upisuje u dio Z10a dok glasačke listice iz RS upisuje u dio Z10b;

- e) Birački odbor glasačke listiće iz tačke b) i c) ovog stava pakira prema shemi pakiranja sa druge dvije kategorije nevažećih glasačkih listića, samo upakirane guminicom u posebnu rolu sa stikerom na roli na kom upisuju "Nevažeći glasački lističi bez sigurnosnih elemenata.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju glasačke listiće iz stava (2) tačka b) ovog člana. Glasački lističi za koje predsjednik i članovi biračkog odbora utvrde da su važeći dodaju se grupi za politički subjekt.

(4) Nevažeći glasački lističi se dijele u dvije grupe:

- a) nevažeći neoznačeni glasački lističi i
- b) nevažeći ostali glasački lističi

broje se i utvrđuje se njihov broj.

(5) Predsjednik biračkog odbora u Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-proporcionalna zastupljenost (u daljem tekstu ZR-PZ) za taj izborni nivo upisuje podatke utvrđene u stavu (4) ovog člana.

(6) Birački odbor razvrstava važeće glasačke listiće svih političkih subjekata u grupe:

- a) glasačkih listića za nezavisne kandidate i kandidate za nacionalne manjine,
- b) glasačkih listića za političke partije, koalicije i liste nezavisnih kandidata.

(7) Grupe glasačkih listića iz stava (6) tačka b) ovog člana birački odbor razvrstava u tri podgrupe:

- 1) podgrupu glasačkih listića na kojima je birač stavio X u kvadratić samo ispred naziva političkog subjekta,
- 2) podgrupu glasačkih listića na kojima je birač stavio X u kvadratiće ispred imena 4 i više kandidata tog političkog subjekta,
- 3) podgrupu glasačkih listića na kojima je birač stavio X u kvadratiće ispred imena jednog, dva ili tri kandidata tog političkog subjekta,

(8) Birački odbor broji glasačke listiće iz stava (6) tačka a) ovog člana i upisuje broj glasova za svakog nezavisnog kandidata i kandidata za nacionalnu manjinu u Obrazac za zbirne rezultate ZR (proporcionalna zastupljenost), a iste pakuje u skladu sa članom 31. stav (3), (4) i (5), članom 32. stav (4) i (5) ili članom 34. stav (4). Birački odbor broji svaku podgrupu glasačkih listića iz stava (7) tačka 1), 2) i 3) ovog člana, metodom duplog brojanja po 25 glasačkih listića. Predsjednik upisuje broj svake podgrupe glasačkih listića u obrazac Zapisnik o broju glasačkih listića po kategorijama (ZGLK), dok ukupan broj glasačkih listića za taj politički subjekt upisuje u Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-PZ. Svi glasački lističi iz stava (7) tačka 1), 2) i 3) ovog člana su važeći glasovi za političku partiju, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata.

(9) Nakon završene procedure iz stava (7) ovog člana, birački odbor metodom isčitavanja rednih brojeva kandidata i evidentiranjem uspravnim crticama u pomoćnom obrascu za drugi krug brojanja glasova po kandidatima, broji glasačke listiće iz stava (6) tačka c) ovog člana. Predsjednik biračkog odbora će u Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-PZ, evidentirani broj glasova za sve kandidate.

(10) Predsjednik biračkog odbora će prilikom upisivanja broja osvojenih glasova za političke subjekte i za kandidate političkog subjekta u Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR-

PZ u sve kvadratiće ispred upisanog broja koji budu prazni upisati jednu srednju crtu da ponište taj kvadratić.

POGLAVLJE V PAKOVANJE IZBORNOG MATERIJALA

Odjeljak A. Opći izbori

Član 31.

(Redovna biračka mjesta FBiH – član 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Na redovnim biračkim mjestima u Federaciji BiH izborni materijal pakuje birački odbor na način utvrđen odredbama ovog člana.

(2) Glasački listići za Predsjedništvo BiH pakuju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-VG– plava kopija.

(3) Glasački listići za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pakuju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a. prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b. koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(4) Glasački listići za Predstavnički dom Parlamenta FBiH pakuju se u **LJUBIČASTE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(5) Glasački listići za kantonalne skupštine pakaju se u **BORDO CRVENE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- 1. prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- 2. koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(6) Neiskorišteni i oštećeni glasački listići za Predsjedništvo BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Predstavnički dom FBiH, kantonalne skupštine pakuju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE za svaki nivo** po jedna tako što se u njih stavlju:

- a) neiskorišteni glasački listići i
- b) koverta oštećeni glasački listići.

(7) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakuju se:

- a) ZARBO– original u koricama i
- a) Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska za redovne birače i folija sa PDL obrascima.

(8) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – crvena kopija,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – crvena kopija,
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – crvena kopija,
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK -crvena kopija.
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – zelena kopija,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – zelena kopija,
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – zelena kopija i
  - 4) ZARBO – zelena kopija.
  - 5) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – zelena kopija.

(9) Original obrasce koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u koverte za Centralnu izbornu komisiju BiH stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – original u koricama i
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – original u koricama
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – original u koricama.

(10) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mjeseta 133A025) na dva mjesta na zaštitnoj vreći. Svaka vreća mora biti čvrsto zalijepljena ljepljivom trakom ispod mjeseta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu).

(11) Birački odbor u osnovnoj izbornoj jedinici Brčko distrikt BiH izborni materijal, za nivo vlasti u Federaciji BiH pakuje na način utvrđen u stavu (2), (3), (4), (6), (7), (8), (9) i (10) ovog člana.

(12) Birački odbor sve vreće iz stava (2), (3), (4), (5) i (6) ovog člana pakuje u kutiju za pakovanje vreća iz člana 6. stav (1) tačka b) alineja 3.

(13) Izborna komisija je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obavezna u dostavljene registratore i U-folije pakovati izborni materijal na način:

- a) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za brojno stanje;
- b) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG;
- c) da posebno u U-folije pakuje Obrasce za zbirne rezultate ZR-PZ;
- d) da u jednu U foliju pakuje Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK.

Tako formirane U-folije pakira u registratore na način da materijal iz tačke a) pakuje u jedan registrator, materijal iz tačke b) pakuje u poseban registrator, materijal iz tačke c) pakuje u više posebnih registratora i materijal iz tačke d) pakuje u poseban registrator, na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, naziv materijala ili kod nivoa čiji su obrasci u registratoru, početni i

krajnji broj biračkog mesta, čije su U-folije stavljene u taj registrator i redni broj registratora (naprimjer: 133A, Novi Grad Sarajevo, BS, BO-IK, 001-160, 1-1; 133A, Novi Grad Sarajevo, 701/702, 001-160, 1-1; 133A, Novi Grad Sarajevo, 513, 001-050, 1-3; 133A, Novi Grad Sarajevo, 407, 001-040, 1-4 i 133A, Novi Grad Sarajevo, 209, 001-030, 1-6,), 133A, Novi Grad Sarajevo, ZGLK, 001-160, 1-1.

(14) Obrasci iz stava (13) tačka a), b) i c) ovog člana, u U-folijama se pakaju na način da se presaviju tako da se kroz U-foliju jasno vidi broj biračkog mesta, ukoliko birački odbor nije napisao broj biračkog mesta izborna komisija je prilikom pakiranja obavezna u predviđenu rubriku upisati broj biračkog mesta.

(15) Birački odbor pakira štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mesta. Ovako upakovan štambilj dostavlja se Predsjedniku izborne komisije.

(16) Svi pomoćni obrasci za drugi krug brojanja glasova za kandidate se pakaju u kutije za pakovanje vreća sa glasačkim listićima.

(17) Nakon izvršene primopredaje izbornog materijala i potpisivanja obrasca Zapisnik BO-IK predsjednik biračkog odbora zadržava crvenu kopiju, predsjednik izborne komisije zadržava zelenu kopiju, a original se pakuje u skladu sa stavom (13) ovog člana.

(18) Sve vreće u boji su kreirane na način da je jedna strana vreće u naznačenoj boji, dok je druga strana vreće providna.

(19) Na svim vrećama u koje se pakaju glasački listići i izborni materijal za Centralnu izbornu komisiju BiH napisan je tekst u kojem se navodi sadržaj izbornog materijala koji se pakuje u tu vreću.

Član 32.

(Redovna biračka mjesta RS– član 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Na redovnim biračkim mjestima u Republici Srpskoj izborni materijal pakuje birački odbor na način utvrđen odredbama ovog člana.

(2) Glasački listići za Predsjedništvo BiH pakuju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-VG – plava kopija.

(3) Glasački listići za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske pakuju se u **ŽUTE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-VG – plava kopija.

(4) Glasački listići za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pakuju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(5) Glasacki listici za Narodnu skupstinu Republike Srpske pakuju se u **SMEĐE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listici i nevažeći glasački listici,
- b) kovertom s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(6) Neiskorišteni i oštećeni glasački listici za Predsjedništvo BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Predsjednik i podpredsjednici RS, Narodnu skupstinu RS pakuju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE** po jedna tako što se u njih stavlju:

- a) neiskorišteni glasački listici i
- b) koverta oštećeni glasački listici.

(7) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakuju se:

- a) ZARBO – original u koricama i
- b) Koverta sa izvodom iz konačnog Centralnog biračkog spiska za redovne birače i folija sa PDL obrascima.

(8) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – crvena kopija,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – crvena kopija i
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – crvena kopija
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – crvena kopija.
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – zelena kopija,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – zelena kopija i
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – zelena kopija
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – zelena kopija.

(9) Original obrasce, koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu, birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu A3 za Centralnu izbornu komisiju BiH stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – original u koricama i
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – original u koricama,
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – original u koricama

(10) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mjeseta 146B012 na dva mjeseta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zalipljena ljepljivom trakom ispod mjeseta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(11) Birački odbor u osnovnoj izbornoj jedinici Brčko distrikt BiH izborni materijal, za nivoe vlasti u Republici Srpskoj pakuje na način utvrđen u stavu (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) i (10) ovog člana.

(12) Birački odbor sve vreće iz stava (2), (3), (4), (5) i (6) ovog člana pakuje u kutiju za pakovanje vreća iz člana 6. stav (1) tačka b) alineja 3.

(13) Izborna komisija je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obavezna u dostavljene registratore i U-folije pakovati izborni materijal na način:

- a) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za brojno stanje, obrasce;
- b) da posebno u U-folije pakuje Obrasce za zbirne rezultate ZR-VG;
- c) da posebno u U-folije pakuje Obrasce za zbirne rezultate ZR-PZ;
- d) da u jednu U foliju pakuje Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK.

Tako formirane U-folije pakuje u registratore na način da materijal iz tačke a) pakuje u jedan registrator, materijal iz tačke b) pakuje u dva posebna registratora, materijal iz tačke c) pakuje u dva posebna registratora, i materijal iz tačke d) pakuje u poseban registrator, na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, naziv materijala ili kod nivoa čiji su obrasci u registratoru, početni i krajnji broj biračkog mesta, čije su U-folije stavljenе u taj registrator i redni broj registratora (naprimjer: 146B, Rogatica, BS, BO-IK, 001-024, 1-1; 146B, Rogatica, 703, 001-024, 1-1; 146B, Rogatica, 523, 001-024, 1-1; 146B, Rogatica, 600, 001-024, 1-1 i 146B, Rogatica, 308, 001-024, 1-1), 146B, Rogatica, ZGLK, 001-024, 1-1.

(14) Obrasci iz stava (13) tačka a), b) i c) ovog člana, u U-folijama se pakuju na način da se presaviju tako da se kroz U-foliju jasno vidi broj biračkog mesta, ukoliko birački odbor nije napisao broj biračkog mesta izborna komisija je prilikom pakovanja obavezna u predviđenu rubriku upisati broj biračkog mesta.

(15) Birački odbor pakuje štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mesta. Ovako upakovan štambilj dostavlja se Predsjedniku izborne komisije.

(16) Svi pomoćni obrasci za drugi krug brojanja glasova za kandidate se pakuju u kutije za pakovanje vreća sa glasačkim listićima.

(17) Nakon što izvršene primopredaju izbornog materijala i potpisivanja obrasca Zapisnika BO-IK predsjednik biračkog odbora zadržava crvenu kopiju, predsjednik izborne komisije zadržava zelenu kopiju, a original se pakuje u skladu sa stavom (13) ovog člana.

(18) Sve vreće u boji su kreirane na način da je jedna strana vreće u naznačenoj boji, dok je druga strana vreće providan.

(19) Na svim vrećama u koje se pakuju glasački listići i izborni materijal za Centralnu izbornu komisiju BiH napisan je tekst u kojem se navodi sadržaj izbornog materijala koji se pakuje u tu vreću.

Član 33.
(Pakovanje izbornog materijala nakon brojanja i objedinjavanja)

(1) Birački odbor ili tim iz člana 64. stav (4) ovog Pravilnika izborni materijal pakuje na način kako je propisano ovim Pravilnikom, i to u istu vreću, zajedno sa sigurnosnim pečatom kojim je birački odbor prethodno zapečatio tu vreću.

(2) Birački odbor ili tim vreću iz stava (1) ovog člana pečati novim sigurnosnim pečatom čiji je broj upisan na originalnom obrascu kojeg je tim prebrojao.

Odjeljak B. Lokalni izbori

Član 34.

(Pakovanje izbornog materijala – član 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Na redovnim biračkim mjestima izborni materijal pakuje birački odbor na način utvrđen odredbama ovog člana.

(2) Glasački listići za načelnika općine i gradonačelnika grada pakuju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-VG – plava kopija.

(3) Glasački listići za gradonačelnika grada Istočno Sarajevo pakuju se u **ŽUTE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-VG – plava kopija.

(4) Glasački listići za općinsko vijeće, skupštinu općine, skupštinu grada i skupštinu Brčko distrikta BiH pakuju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) koverta s Obrascem za zbirne rezultate ZR-PZ – plava kopija.

(5) Neiskorišteni i oštećeni glasački listići za načelnika općine, gradonačelnika grada, gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo u osnovnim izbornim jedinicama gdje se provode izbori, općinsko vijeće, skupštinu općine, skupštinu grada i skupštinu Brčko distrikta BiH pakuju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE** stavljuju:

- a) neiskorišteni glasački listići i
- b) koverta sa oštećenim glasačkim listićima.

(6) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakuju se:

- a) ZARBO – original u koricama i
- b) koverta sa izvodom iz konačnog Centralnog biračkog spiska za redovne birače i folija sa PDL obrascima.

(7) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakuju na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavljuju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BS – crvena kopija,

- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – crvena kopija,
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – crvena kopija,
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – crvena kopija
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlju se:
- 1) Obrazac za brojno stanje BS – zelena kopija,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – zelena kopija,
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – zelena kopija i
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – zelena kopija.

U osnovnim izbornim jedinicama u kojima se provode izbori za gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo u alineji a) i b) dodaju se kopije, crvena i zelena Obrasca za zbirne rezultate većinski glas za gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo.

(8) Original obrasce koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakuju na sljedeći način:

- a) u kovertu A3 za Centralnu izbornu komisiju BiH stavlju se:
- 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
  - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG – original u koricama i
  - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ – original u koricama.
  - 4) Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK – original u koricama.

U osnovnim izbornim jedinicama u kojima se provode izbori za gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo u alineji a) dodaje se original Obrasca za zbirne rezultate većinski glas za gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo.

(9) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mjesto 133A025 na dva mesta na zaštitnoj vreći. Svaka vreća mora biti čvrsto zatvorena plastičnim pečatom čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(10) U Gradu Mostaru birački odbor pakira glasačke listice za nivo Gradska izborna jedinica – 199 u jednu svjetlo plavu zaštitnu vreću, a glasačke listice za nivo svoje izborne jedinice gradskog područja (151, 152, 153, 154, 155 ili 156) u drugu tamno plavu zaštitnu vreću, na način propisan u stavu (4) ovog člana. Preostali izborni materijal birački odbor pakira na način propisan u stavovima (5), (6), (7) i (8) ovog člana.

(11) Birački odbor je dužan da na zaštitne svjetlo plave vreće, pored upisanog broja biračkog mjesto, upiše markerom KOD-199, odnosno KOD svoje izborne jedinice gradskog područja (151–156) glasačkih listića koji su upakirani u tamno plavu vreću.

(12) Birački odbor sve vreće iz stava (2), (3), (4), (5) i (10) ovog člana pakuje u kutiju za pakovanje vreća iz člana 6. stav (1) tačka b) alineja 3.

(13) Izborna komisija je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obavezna u dostavljene registratore i U-folije pakirati izborni materijal na način:

- a) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za brojno stanje, obrasce;
- b) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za zbirne rezultate ZR-VG;
- c) da u jednu U-foliju pakuje Obrazac za zbirne rezultate ZR-PZ;

d) da u jednu U foliju pakuje Obrazac Zapisnika o broju glasačkih listića po kategorijama ZGLK.

Tako formirane U-folije pakuje u registratore na način da materijal iz tačke a) pakuje u jedan registrator, materijal iz tačke b) pakuje u poseban registrator, materijal iz tačke c) pakuje u poseban registrator i materijal iz tačke d) pakuje u poseban registrator, na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, naziv materijala ili kod nivoa čiji su obrasci u registratoru, početni i krajnji broj biračkog mjesta, čije su U-folije stavljenе u taj registrator i redni broj registratora (naprimjer: 133A, Novi Grad Sarajevo, BS, BO-IK, 001-160, 1-1; 133A, Novi Grad Sarajevo, NA, 001-160, 1-1; 133A, Novi Grad Sarajevo, OV, 001-050, 1-3, 133A, Novi Grad Sarajevo, ZGLK, 001-160, 1-1. Izborne komisije iz člana 77. tačka b) ovog Pravilnika pakuju još jedan registrator sa obrascima za Gradonačelnika Grada Istočno Sarajevo.

(14) Obrasci iz stava (13) tačka a), b) i c) ovog člana, u U-folijama se pakuju na način da se presaviju tako da se kroz U-foliju jasno vidi broj biračkog mjesta, ukoliko birački odbor nije napisao broj biračkog mjesta izborna komisija je prilikom pakovanja obavezna u predviđenu rubriku upisati broj biračkog mjesta.

(15) Birački odbor pakuje štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mjesta.

(16) Odredbe stava (2) ovog člana ne primjenjuju se za biračke odbore u Brčko distriktu BiH jer se gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne bira direktno.

(17) Svi pomoćni obrasci za drugi krug brojanja glasova za kandidate se pakuju u kutije za pakovanje vreća sa glasačkim listićima.

(18) Nakon izvršene primopredaju izbornog materijala i potpisivanja obrasca Zapisnika BO-IK predsjednik biračkog odbora zadržava crvenu kopiju, predsjednik izborne komisije zadržava zelenu kopiju a original se pakuje u skladu sa stavom (13) ovog člana.

(19) Sve vreće u boji su kreirane na način da je jedna strana vreće u naznačenoj boji, dok je druga strana vreće providna.

(20) Na svim vrećama u koje se pakuju glasački listići i izborni materijal za Centralnu izbornu komisiju BiH napisan je tekst u kojem se navodi sadržaj izbornog materijala koji se pakuje u tu vreću.

Član 35.

(Pakovanje izbornog materijala nakon brojanja i objedinjavanja)

(1) Birački odbor ili tim iz člana 64. stav (4) ovog Pravilnika izborni materijal pakuje na način kako je propisano ovim Pravilnikom, i to u istu vreću, zajedno sa sigurnosnim pečatom kojim je birački odbor prethodno zapečatio tu vreću.

(2) Birački odbor ili tim vreću iz stava (1) ovog člana pečati novim sigurnosnim pečatom čiji je broj upisan na originalnom obrascu kojeg je tim prebrojao.

DIO ČETVRTI – BIRAČKA MJESTA ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM-KOVERTIRANIM GLASAČKIM LISTIĆIMA, BIRAČKA MJESTA ZA GLASANJE U ODSUSTVU I MOBILNI TIM

**POGLAVLJE I BIRAČKA MJESTA ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM-
KOVERTIRANIM GLASAČKIM LISTIĆIMA**

Član 36.

(Biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima)

(1) Centralna izborna komisija BiH za biračka mjesta određena za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima pakira glasačke lističe u koverte za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima sa zaštitnom kovertom.

(2) Koverte iz stava (1) ovog člana se pakiraju u kartonske kutije na kojoj se nalazi broj biračkog mjeseta, naziv osnovne izborne jedinice, broj koverata i potpis ovlaštenog lica Centralne izborne komisije BiH.

(3) Ukupan broj koverti s glasačkim listićima iz stava (1) ovog člana iznosi:

- a) 50 za osnovne izborne jedinice do 10.000 birača,
- b) 100 za osnovne izborne jedinice od 10.000 do 50.000 birača i
- c) 200 za osnovne izborne jedinice preko 50.000 birača.

Član 37.

(Izdavanje nepotvrđenog-kovertiranog glasačkog listića – član 5.18 Izbornog zakona BiH)

(1) Biraču koji je stjecanjem punoljetstva prvi put upisan u Centralni birački spisak od dana zaključenja Centralnog biračkog spiska do dana izbora, a koji biračkom odboru predaje potvrdu izdatu od Centra za birački spisak kojom potvrđuje da se njegovo ime ne nalazi upisano ni na jednom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, birački odbor će omogućiti glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima.

(2) Biraču sa prebivalištem u Brčko distriktu BiH čije se ime ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, omogućit će se da glasa nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima ukoliko birač priloži potvrdu iz stava (1) ovog člana i uvjerenje o entitetskom državljanstvu.

(3) Birački odbor će biraču koji se nalazi na spisku koji je dostavila Centralna izborna komisija BiH o državljanima BiH koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan zemlje, a zatekne se u Bosni i Hercegovini, omogućiti da glasa nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima.

Član 38.

(Glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima – član 3.16 stav (6) i 3.17 Izbornog zakona BiH)

(1) Po jedno biračko mjesto u svakoj osnovnoj izbornoj jedinici bit će određeno za izdavanje nepotvrđenih-kovertiranih glasačkih listića.

(2) Nakon što član biračkog odbora zadužen za identifikaciju identificira birača iz člana 37. stav (1) ovog Pravilnika i upiše potrebne podatke u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju nepotvrđenim glasačkim listićima, birač se potpisuje u predviđeno polje za potpis u ovom izvodu.

(3) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića na osnovu identifikacionog dokumenta birača ispunjava neophodne podatke na prednjoj stranici koverte s nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima, na osnovu kojih se može provjeriti biračko pravo. Nakon toga član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića, na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta "Uputstvo za glasanje" u donjem lijevom uglu stavlja otisak štambilja biračkog

mesta za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima i potpisuje se pored štambilja, zatim mu izdaje glasačke lističe i zaštitnu kovertu te ga odmah upućuje prema jednoj od slobodnih glasačkih kabina kako bi popunio glasačke lističe.

(4) Na prednju stranicu koverte za nepotvrđene-kovertirane glasačke lističe upisuju se sljedeći podaci:

- a) broj biračkog mesta;
- b) prezime i ime birača;
- c) jedinstveni matični broj birača;
- d) datum rođenja i
- e) podaci o nazivu i broju predočenog identifikacionog dokumenta i naziv organa koje je izdalo ovaj dokument.

(5) Obrazac izgleda koverte sastavni je dio ovog Pravilnika.

(6) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića zadržava identifikacioni dokument birača do momenta kada birač vrati nepotvrđene-kovertirane glasačke lističe zapakovane u zaštitnoj bijeloj koverti, a dokumentaciju iz člana 37. stav (1) ovog Pravilnika prilaže uz izvod iz Centralnog biračkog spiska. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića stavlja sigurnosnu bijelu kovertu u kovertu s podacima o biraču koji glasa nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima. Koverta se zaliјepi i birač je ubacuje u glasačku kutiju.

Član 39. (Brojanje koverti sa glasačkim listićima)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mesta, predsjednik i članovi biračkog odbora biračkog mesta za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima broje koverte s glasačkim listićima.

(2) Koverte s glasačkim listićima s biračkih mesta za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima otvaraju se i broje se glasački listici u Glavnom centru za brojanje.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) nakon popune Obrasca za brojno stanje za biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima otvaraju glasačku kutiju i stavljuju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
- b) broje koverte s nepotvrđenim glasačkim listićima, kontroliraju brojanje, a dobijeni broj predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima;
- c) pakaju koverte s nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakovanje izbornog materijala, u skladu s članom 40. ovog Pravilnika i
- d) popunjavaju i potpisuju Obrazac za brojno stanje za biračka mesta koja izdaju nepotvrđene glasačke lističe.

Član 40. (Pakovanje izbornog materijala)

(1) Na biračkim mjestima ovlaštenim za izdavanje nepotvrđenih-kovertiranih glasačkih listića u Federaciji BiH i Republici Srpskoj i Brčko distrikt BiH birački odbori pakaju izborni materijal na sljedeći način:

- a) u **ZELENU ZAŠITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) prebrojane koverte s nepotvrđenim glasačkim listićima i
  - 2) plava kopija Obrasca za brojno stanje BSN;
- b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) neiskorištene koverte sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije i
  - 2) oštećene koverte sa setovima glasačkih listića i
- c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BSN (original u koricama),
  - 2) ZARBO (original u koricama) i
  - 3) spisak birača koji imaju pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićima.

(2) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja koverti s nepotvrđenim glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSN (crvena kopija),
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlja se Obrazac za brojno stanje BSN (zelena kopija), ZARBO (zelena kopija),
- c) izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska i
- d) PDL obrasci.

(3) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mjeseta 146BNNN na dva mesta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zalipljena ljepljivom trakom ispod mjeseta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(4) Birački odbor pakira štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mjeseta. Ovako upakovan štambilj dostavlja se predsjedniku izborne komisije.

POGLAVLJE II BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE U ODSUTVU

Član 41. (Biračko mjesto za glasanje u odsustvu)

(1) Glasački listići za glasanje u odsustvu su zapakirani u koverte u kojima se nalazi odgovarajuća kombinacija glasačkih listića po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica.

(2) Ukupan broj različitih kombinacija glasačkih listića posebno se utvrđuje za svake izbore i zavisi od vrste izbora koji se provode.

(3) Broj različitih kombinacija glasačkih listića koje dobija jedna osnovna izborna jedinica određen je brojem birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica.

(4) Šifra određene kombinacije glasačkih listića i nazivi osnovnih izbornih jedinica na koje se kombinacija odnosi odštampani su na svakoj koverti s kombinacijom glasačkih listića za glasanje u odsustvu.

(5) Biračko mjesto za glasanje u odsustvu dobija odgovarajući broj koverti s kombinacijama glasačkih listića prema broju birača u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica. Ovom broju dodaje se po jedna rezervna kombinacija za svaku izbornu jedinicu za koju su upisani birači u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica.

(6) Koverte s kombinacijama glasačkih listića za glasanje u odsustvu pakiraju se u kutije, s tim da su različite kombinacije unutar svake kutije posebno odijeljene. Na svakoj kutiji za biračka mjesta za glasanje u odsustvu, osim podataka koje sadrže i kutije s glasačkim listićima za redovna biračka mjesta, uključujući i listu kombinacija s glasačkim listićima koja se nalazi u kutiji s naznačenim brojem koverti za svaku kombinaciju.

Član 42.

(Glasanje na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu)

(1) Na biračkim mjestima za glasanje u odsustvu primjenjuju se procedure glasanja utvrđene za redovna biračka mjesta. Biraču koji glasa na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu izdaju se koverte koje sadrže glasačke lističe koji se izdaju u osnovnoj izbornoj jedinici za koju birač glasa.

(2) Birački odbor, prije otvaranja biračkog mjeseta za glasanje u odsustvu, obavlja iste radnje kao i birački odbor na redovnim biračkim mjestima, kako je utvrđeno članom 18. ovog Pravilnika, osim što na tim biračkim mjestima ručno broje koverte koje sadrže glasačke lističe po osnovnim izbornim jedinicama za koje birači glasaju. Dobijene brojeve prebrojanih koverti predsjednik unosi u Obrazac za brojno stanje.

(3) Član biračkog odbora za izdavanje koverte sa glasačkim listićima, obavezan je da na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta "Uputstvo za glasanje" u donjem lijevom uglu stavi otisak štambilja biračkog mjeseta za glasanje u odsustvu i potpisuje se pored štambilja.

Član 43.

(Brojanje koverti sa glasačkim listićima)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mjeseta, predsjednik i članovi biračkog odbora biračkog mjeseta za glasanje u odsustvu broje koverti s glasačkim listićima.

(2) Koverte s glasačkim listićima s biračkih mjeseta za glasanje u odsustvu otvaraju se i broje se glasački listići u Glavnem centru za brojanje.

(3) Koverte s nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima (ako određeno biračko mjesto za glasanje u odsustvu izdaje nepotvrđene-kovertirane glasačke lističe) predsjednik i članovi biračkog odbora dostavljaju na verifikaciju Glavnem centru za brojanje i ako biračko pravo za datog birača bude potvrđeno, ovi glasački listići broje se u Glavnem centru za brojanje.

(4) Predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) nakon popune Obrasca za brojno stanje za biračko mjesto za glasanje u odsustvu otvaraju glasačku kutiju i stavljaju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
- b) razvrstavaju koverte s glasačkim listićima na:
  - 1) koverte s nepotvrđenim glasačkim listićima (za ona biračka mjeseta u odsustvu koja izdaju nepotvrđene glasačke lističe) i
  - 2) koverte s glasačkim listićima za glasanje u odsustvu;

- c) razvrstavaju koverte s glasačkim listićima za glasanje u odsustvu po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na kovertama;
- d) broje koverte s nepotvrđenim glasačkim listićima, kontroliraju brojanje, a dobijeni broj predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima;
- e) broje koverte s glasačkim listićima za glasanje u odsustvu, kontroliraju brojanje, a dobijeni broj koverti po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali, predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasanje u odsustvu;
- f) vežu zajedno koverte za glasanje u odsustvu s istim kombinacijama glasačkih listića po osnovnim izbornim jedinicama i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornog materijala u odsustvu, u skladu s članom 44. ovog Pravilnika;
- g) pakiraju koverte s nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićima u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakovanje izbornog materijala, u skladu s članom 40. ovog Pravilnika i
- h) popunjavaju i potpisuju Obrazac za brojno stanje za biračka mjesta za glasanje u odsustvu i Obrazac za brojno stanje za biračka mjesta koja izdaju nepotvrđene glasačke listiće.

Član 44. **(Pakovanje izbornog materijala)**

(1) Na biračkim mjestima za glasanje u odsustvu birački odbori pakuje izborni materijal na sljedeći način:

- a) u **CRVENU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) prebrojane koverte sa setovima glasačkih listića uvezane po osnovnim izbornim jedinicama i
  - 2) plava kopija Obrasca za brojno stanje BSO;
- b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) neiskorištene koverte sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije i
  - 2) oštećene koverte sa setovima glasačkih listića i
- c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BSO (original u koricama),
  - 2) ZARBO (original u koricama) i
  - 3) izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica

(2) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja koverti s glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSO (crvena kopija) i
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlja se Obrazac za brojno stanje BSO (zelena kopija), i ZARBO (zelena kopija).

(3) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mesta 146B012 na dva mesta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zalipljena ljepljivom trakom ispod mesta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(4) Birački odbor pakira štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mjesta. Ovakvo upakovan štambilj dostavlja se predsjedniku izborne komisije.

POGLAVLJE III MOBILNI TIM

Član 45. (Glasački listići)

(1) Glasački listići za mobilni tim pakaju se u zaštitne koverte na kojima je upisan broj kombinacije.

(2) Koverte iz stava (1) ovog člana i personalizirane koverte se pakaju u kartonsku kutiju na kojoj se nalazi broj mobilnog tima, broj koverata i potpis ovlaštenog lica Centralne izborne komisije BiH.

(3) Ukupan broj kompleta s glasačkim listićima iz stava (2) ovog člana jednak je broju birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za mobilni tim uvećan za:

- a) dvije koverte ukoliko su birači koji glasaju putem mobilnog tima iz te osnovne izborne jedinice,
- b) jednu kovertu za birače koji glasaju putem mobilnog tima a nisu iz te osnovne izborne jedinice.

Član 46. (Glasanje birača iz člana 5.21 stav (4) Izbornog zakona BiH)

(1) U svrhu glasanja birača vezanog za domove, hospitaliziranog lica ili birača koji će glasati u zatvorima i pritvorskim jedinicama, izborne komisije će u roku do deset dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir teritorijalnu raspoređenost i broj institucija, organizirati mobilne timove koji će na dan izbora posjetiti birača iz ove kategorije u njihovim domovima ili institucijama. Mobilni tim ima jednog predsjednika i dva člana. Predsjednik rukovodi radom mobilnog tima i odgovoran je za njegovu zakonitost. Izborna komisija jedan sat prije otvaranja biračkih mjeseta predaje svakom formiranom mobilnom timu materijal, kako slijedi:

- a) izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji su prijavljeni za glasanje na ovaj način;
- b) odgovarajući broj glasačkih listića zapakiranih u zaštitne koverte, koje su stavljene u personalizirane koverte na kojima su upisane šifre osnovnih izbornih jedinica za koje se glasa. Obrazac izgleda koverte sastavni je dio ovog pravilnika;
- c) odgovarajući broj pomoćnih glasačkih kutija (kartonske kutije);
- d) Obrazac za brojno stanje – mobilni tim;
- e) potrošni materijal koji je neophodan u procesu glasanja i brojanja glasačkih listića;
- f) ZARBO i
- g) spisak birača s adresama i kontakt-telefonima iz tačke a) ovog stava.

(2) Po preuzimanju izbornog materijala od izborne komisije, predsjednik i članovi mobilnog tima:

- a) upisuju svoja imena u ZARBO i potpisuju se u dijelu ZARBO koji je za to predviđen;
- b) upisuju broj birača s izvoda iz stava (1) tačka a) ovog člana na predviđeno mjesto u Obrascu za brojno stanje – MOBILNI TIM;
- c) ručno broje primljene personalizirane koverte u kojima su zaštitne koverte sa glasačkim listićima prema šiframa osnovnih izbornih jedinica za koje se glasa, a prema biračkoj opciji birača koji su upisani u izvod iz stava (1) tačka a) ovog člana i upisuju taj broj u Obrazac za brojno stanje;

- d) formiraju pomoćnu glasačku kutiju za mobilni tim i stavlju papirni samoljepljivi pečat na otvor glasačke kutije i
- e) upisuju serijske brojeve pečata s pomoćne glasačke kutije u Obrazac za brojno stanje.

(3) Prilikom izdavanja glasačkih listića predsjednik mobilnog tima stavlja otisak štambilja mobilnog tima na svaki glasački listić, na prednjoj stranici ispod teksta "Uputstvo za glasanje" uputstva u donjem lijevom uglu, zatim se potpisuje pored štambilja te glasačke listice i zaštitnu kuvertu daje biraču.

(4) Način glasanja birača s posebnim potrebama ne razlikuje se od načina glasanja utvrđenog članom 18. ovog Pravilnika, s tom razlikom što na personaliziranu kovertu upisuju ime / ime oca / prezime birača i JMB koji je glasao putem mobilnog tima. Mobilni tim prilikom rada na terenu, nakon glasanja birača s posebnim potrebama na određenoj lokaciji, samoljepljivom trakom lijepi otvor glasačke kutije koji potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima. Nakon završetka rada na terenu mobilni tim stavlja na otvor pomoćne glasačke kutije samoljepljivi papirni pečat na koji se potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima, a serijski broj pečata evidentira na Obrascu za brojno stanje.

(5) Za birače koji će glasati u zatvorima, ustanova će obezbjediti identifikacioni dokument kako bi mobilni tim mogao utvrditi identitet birača, a birač glasa u skladu sa načinom glasanja utvrđenog članom 18. ovog Pravilnika, s tom razlikom što na personaliziranu kovertu upisuju ime / ime oca / prezime birača i JMB koji je glasao putem mobilnog tima.

(6) Mobilni tim počinje raditi u 7.00 sati, a završava u 19.00 sati. Mobilni tim u 19.00 sati u sjedištu izborne komisije pakira svoj izborni materijal u skladu s članom 48. ovog Pravilnika i predaje ga izbornoj komisiji.

Član 47.

(Brojanje koverti s glasačkim listicima mobilnih timova)

(1) Nakon što posjete sve birače koji glasaju putem mobilnog tima predsjednik i članovi mobilnog tima u sjedištu izborne komisije broje koverte s glasačkim listicima na sljedeći način:

- a) broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih koverti s glasačkim listicima za svaki izborni nivo u Obrazac za brojno stanje za glasanje putem mobilnog tima;
- b) pakuju neiskorištene koverte s glasačkim listicima u vreću utvrđenu u članu 48. stav (1) tačka b) ovog Pravilnika;
- c) broje i upisuju u Obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača iz člana 46. stav (1) tačka a) ovog Pravilnika;
- d) broje i upisuju ukupan broj koverti oštećenih glasačkih listića i pakuju ih u odgovarajuću kovertu;
- e) nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u Obrazac za brojno stanje mobilnog tima otvaraju glasačku kutiju i stavlju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
- f) razvrstavaju koverte s glasačkim listicima za glasanje putem mobilnog tima po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na kovertama;
- g) broje koverte s glasačkim listicima za glasanje putem mobilnog tima, što znači da se kontroliraju i broje koverte a ne glasački listici, a dobijeni broj koverti po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasanje putem mobilnog tima;
- h) vežu zajedno koverte s glasačkim listicima i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornog materijala mobilnog tima, u skladu s članom 48. ovog pravilnika i

- i) popunjavaju i potpisuju Obrazac za brojno stanje za mobilne timove.
(2) Originalni Obrazac brojnog stanja, ZARBO, Obrazac brojnog stanja za glasanje putem mobilnog tima i upakovani izborni materijal mobilni tim dostavlja izbornoj komisiji.

Član 48. **(Pakiranje izbornog materijala)**

(1) Mobilni tim pakuje izborni materijal na sljedeći način:

- a) u **NARANDŽASTU ZAŠTITNU VREĆU** stavljuju se:
  - 1) prebrojane koverte sa setovima glasačkih listića uvezane po osnovnim izbornim jedinicama i
  - 2) plava kopija Obrasca za brojno stanje BSM;
- b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavljuju se:
  - 1) neiskorištene koverte sa setovima glasačkih listića upakirane u originalne kutije i
  - 2) oštećene koverte sa setovima glasačkih listića i
- c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavljuju se:
  - 1) Obrazac za brojno stanje BSM (original u koricama),
  - 2) ZARBO (original u koricama),
  - 3) izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska (za birače koji su vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i birače koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove, a imaju pravo glasati) i
  - 4) PDL obrasci.

(2) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja koverti s glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSM (crvena kopija) i
- b) u kovertu za predsjednika izborne komisije stavlja se Obrazac za brojno stanje BSM (zelena kopija) i ZARBO (zelena kopija).

(3) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj mobilnog tima 146BMT1 na dva mesta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zalipljena ljepljivom trakom ispod mesta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(4) Birački odbor pakuje štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj mobilnog tima. Ovako upakuje štambilj dostavlja se predsjedniku izborne komisije.

DIO PETI – DKP I GLASANJE PUTEM POŠTE **POGLAVLJE I NAČIN PROVOĐENJA IZBORA NA BIRAČKIM MJESTIMA U DKP** **BIH – član 1.5 stav (3) Izbornog zakona BiH**

Član 49. **(Dostava izbornog materijala)**

(1) Centralna izborna komisija BiH će najkasnije deset dana prije otvaranja biračkih mjeseta dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni materijal i to:

- a) izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto u DKP BiH;
- b) odgovarajući broj zaštitnih koverata u kojima se nalaze glasački listići sa posebnom zaštitom, a na kojima je ispisan broj kombinacije i naziv izbornih jedinica koji pripadaju toj kombinaciji;
- c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
- d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
- e) postere s uputstvima o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače;
- f) ZARBO i
- g) potrošni materijal prema specifikaciji iz ZARBO, neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića.
- h) Štambilj iz člana 2 stav (1) tačka 33. ovog Pravilnika.

(2) Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjeseta u DKP BiH, dostaviti biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH izborni materijal iz stava (1) ovog člana.

(3) Birački odbor provjerava da li je izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u ZARBO.

(4) Nakon primljenog izbornog materijala, predsjednik i članovi biračkog odbora postupaju u skladu s članom 42. ovog Pravilnika.

Član 50.
(Procedure glasanja)

(1) Glasanje na biračkom mjestu u DKP BiH se provodi po proceduri utvrđenoj u članu 42. ovog Pravilnika.

(2) Važeći identifikacioni dokument za glasanje birača u DKP BiH je utvrđen u članu 5.12, odnosno 3.15 stav (5) Izbornog zakona BiH.

Član 51.
(Brojanje koverti s glasačkim listićima DKP BiH)

Brojanje koverti sa glasačkim listićima na biračkim mjestima u DKP BiH se vrši po proceduri utvrđenoj u članu 43. ovog Pravilnika.

Član 52.
(Biračko mjesto u DKP BiH)

(1) Na biračkim mjestima u DKP BiH birački odbori pakuje izborni materijal na sljedeći način:

- a) u **CRVENU ZAŠTITNU VREĆU** stavlja se:
  - 1) prebrojane koverte sa setovima glasačkih listića uvezane po osnovnim izbornim jedinicama i
  - 2) plava kopija Obrasca za brojno stanje BSO;
- b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavlja se:
  - 1) neiskorištene koverte sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije i
  - 2) oštećene koverte sa setovima glasačkih listića i
- c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavlja se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BSO (original u koricama),
- 2) ZARBO (original u koricama) i
- 3) izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska za birače koji imaju status raseljenog lica i PDL obrazac (ako se koristio)
- 4) PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića)

(2) Kopije obrazaca koje je birački odbor koristio tokom glasanja i brojanja koverti s glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakuje na sljedeći način:

- a) u kovertu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSO (crvena kopija)

(3) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (naprimjer: broj biračkog mesta A01 na dva mesta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zalijepljena ljepljivom trakom ispod mesta gdje se kroz predviđene otvore na vreći provlači plastični pečat čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(4) Birački odbor pakuje štambilj u PLD vrećicu i na vrećici obavezno crnim markerom upisuje broj biračkog mesta.

Član 53. (Povrat izbornog materijala i rok za povrat)

Originalni Obrazac brojnog stanja, ZARBO i upakovani izborni materijal birački odbor u DKP BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, dostavlja Centralnoj izbirnoj komisiji BiH, najkasnije 5 dana od dana održavanja izbora.

POGLAVLJE II NAČIN GLASANJA BIRAČA KOJI GLASA PUTEM POŠTE – član 5.21 stav (1) Izbornog zakona BiH

Član 54. (Birački paket)

Centralna izbirna komisija BiH svim biračima koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem pošte dostavlja putem preporučene pošiljke birački paket koji sadrži:

- a) Obrazac s ličnim podacima birača: ime i prezime, jedinstveni matični broj, datum rođenja, trenutnu adresu izvan BiH (ulica i broj, grad, poštanski broj, država), kombinacijski broj za glasačke listице te uputstva kako treba glasati (odštampana na poleđini tog obrasca);
- b) odgovarajuće glasačke listice sa posebnom zaštitom koji se izdaju za osnovnu izbornu jedinicu za koju glasa birač;
- c) povratnu kovertu s odštampanim (povratnom) adresom Centralne izbirne komisije BiH i
- d) kovertu za glasačke listice, koja osigurava tajnost glasanja.

Član 55. (Povratna koverta)

Birač koji glasa putem pošte šalje nazad Centralnoj izbirnoj komisiji BiH povratnu kovertu, koja sadrži:

- a) kovertu za glasačke listice, koja osigurava tajnost glasa, s upakiranim glasačkim listićima i koja je zalijepljena kako bi se osigurala tajnost glasanja;

- b) kopiju jednog od važećih identifikacionih dokumenata, u skladu s članom 5.12, odnosno članom 3.15 stav (5) Izbornog zakona BiH;
- c) Obrazac s ličnim podacima birača, koji sadrži podatke navedene u članu 54. stav (1) tačka a) ovog Pravilnika.

Član 56.

(Rok za prihvatanje povratne koverte – član 5.21 Izbornog zakona BiH)

Povratna koverta koja je poslana Centralnoj izbirnoj komisiji BiH najkasnije na dan održavanja izbora bit će prihvaćena i prebrojana ukoliko stigne u Centralnu izbirnu komisiju BiH najkasnije pet dana od dana održavanja izbora i ako je na povratnoj koverti otisak poštanskog pečata zemlje / „bar koda“ iz koje se glasa s datumom ne kasnijim od datuma održavanja izbora.

Član 57.

(Vodič za glasanje putem pošte)

Centralna izborna komisija BiH distribuirat će Vodič za glasanje putem pošte, čiji sadržaj utvrđuje Centralna izborna komisija BiH, preko:

- a. DPK BiH;
- b. klubova i udruženja građana BiH u inozemstvu;
- c. internet-stranice Centralne izborne komisije BiH, naloga Centralne izborne komisije BiH na društvenim mrežama i ostalih autoriziranih internet-stranica i
- d. kancelarija vladinih i nevladinih organizacija koje se bave izbjeglicama i pitanjima migracije.

DIO ŠESTI – IZBORNI REZULTATI

POGLAVLJE I IMENOVANJE REFERENATA ZA UNOS REZULTATA, SUPERVIZORA I KONTROLORA IZBORNIH REZULTATA

Član 58.

(Referenti za unos izbornih rezultata)

(1) Izborna komisija je obavezna da najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora osigura i umreži dovoljan broj računara putem kojih će se izvršiti unos izbornih rezultata. Pod dovoljnim brojem računara se smatra broj računara koji se dobije kada se broj biračkih mesta podjeli sa brojem 15.

(2) Izborna komisija je obavezna da najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora doneće rješenje kojim će imenovati dovoljan broj referenata za unos izbornih rezultata (u daljem tekstu: referent). Pod dovoljnim brojem smatraju se četiri referenta za svaki računar iz stava (1) ovog člana za opće izbore, odnosno dva referenta za svaki računar za lokalne izbore. Za opće izbore referenti rade u dvije smjene po dva referenta. Prilikom unosa izbornih rezultata jedan referent čita podatke sa zelene kopije obrasca, dok drugi referent unosi te podatke u aplikaciju uz nadzor kontrolora izbornih rezultata.

(3) Izborna komisija će prilikom imenovanja referenata iz stava (2) ovog člana voditi računa da imenovani poznaju rad na računarima i koji su po mogućnosti već obavljali poslove referenta za unos izbornih rezultata.

(4) Referenti iz stava (2) ovog člana u aplikaciju za unos izbornih rezultata u Jedinstvenom informacionom izbornom sistemu Bosne i Hercegovine (JIIS BiH) za svako biračko mjesto unose:

- činjenicu da je biračko mjesto otvoreno;
- odziv birača, odnosno broj potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, u 11.00, 15.00 i 19.00 sati. Centralna izborna komisija BiH može odrediti drugo vrijeme za unos;
- činjenicu da je biračko mjesto zatvoreno;
- sve podatke sa Obrasca brojnog stanja;
- izborne rezultate za svaki nivo vlasti za koji se provode izbori;
- vrše kontrolu unijetih izbornih rezultata.

(5) Referent je obavezan prisustovati obuci organiziranoj od strane izborne komisije prema posebnom planu i programu koji usvoji Centralna izborna komisija BiH. Za svoj rad odgovara izbornoj komisiji i ima pravo na naknadu čiju visinu se određuje izborna komisija u rješenju o imenovanju.

Član 59. (Supervizori izbornih rezultata)

(1) Izborna komisija je obavezna da najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora donese rješenje kojim će imenovati supervizora izbornih rezultata u daljem tekstu: supervizor. Supervizor je osoba koja poznaje rad na računarima i koja je po mogućnosti već obavljala poslove supervizora izbornih rezultata.

(2) Supervizor će u aplikaciji iz člana 62. stav (1) ovog Pravilnika:

- kontrolirati da svi podaci za svako biračko mjesto budu uneseni od strane referenata za unos;
- korigirati one podatke u aplikaciji za koje se utvrdi da referenti za unos su unijeli pogrešne podatke.

(3) Supervizor je obavezan prisustovati obuci organiziranoj od strane izborne komisije prema posebnom planu i programu koji donosi Centralna izborna komisija BiH. Supervizori za svoj rad odgovara izbornoj komisiji i ima pravo na naknadu čiju visina se određuje izborna komisija u rješenju o imenovanju.

Član 60. (Kontrolori izbornih rezultata)

(1) Izborna komisija je obavezna da danom raspisivanja izbora od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, ili zbog ukazane potrebe radi popune sastava kontrolora, objavi javni oglas za prijavu kandidata za kontrolore izbornih rezultata.

(2) Javni oglas iz stava (1) ovog člana sadrži:

- 1) Naveden broj kontrolora izbornih rezultata koji će biti imenovani i to minimalno 2 kontrolora izbornih rezultata za izborne komisije koje imaju manje od 50 biračkih mesta i 3 kontrolora izbornih rezultata za biračka mjesta koja imaju 50 i više biračkih mesta;
- 2) Uvjet da je kandidat državljanin Bosne i Hercegovine;
- 3) Uvjet da kandidat treba imati najmanje srednju stručnu spremu;
- 4) Uvjet da kandidat treba imati aktivno znanje rada na računaru;

- 5) Uvjet da kandidat treba imati izbornu iskustvo, rad na poslovima kontrolora izbornih rezultata, rad na poslovima supervizora izbornih rezultata, rad na poslovima unosa izbornih rezultata i rad u biračkom odboru kao predsjednik ili član biračkog odbora;
- 6) Vrijeme od 5 godina na koje će biti imenovan kontrolor izbornih rezultata;
- 7) Rok od 15 dana, od dana objave javnog oglasa u kom kandidati trebaju da predaju svoje prijave.

(3) Nakon isteka roka za objavu javnog oglasa, izborna komisija provest će postupak intervjuja sa svim prijavljenim kandidatima za kontrolore i imenovati kontrolora u skladu sa stavom (2) alineja 1) ovog člana. Rješenje o imenovanju kontrolora izbornih rezultata se odmah po donošenju dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

(4) Ukoliko na javni oglas iz stava (1) ovog člana ne bude dovoljno prijavljenih kandidata, izborna komisija imenuje kontrolore izbornih rezultata iz reda uposlenika grada/općine, odnosno drugih lica koje ispunjavaju uvjete predviđene javnim oglasom.

(5) Kontrolor izbornih rezultata se imenuje na 5 godina. Mandat kontroloru izbornih rezultata prestaje i prije isteka roka od 5 godina ukoliko kontrolor da ostavku, umre, bude razriješen od strane izborne komisije zbog neispunjena obaveza ili izrečene administrativne mjere od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine. U slučaju prestanka mandata izborna komisija imenuje novog kontrolora na osnovu procedure propisane u stavovima (1), (2) i (3) ovog člana.

(6) Kontrolor izbornih rezultata obavlja sljedeće poslove:

- obučava supervizora izbornih rezultata i referente za unos izbornih rezultata;
- vrši korekcije u aplikaciji za unos izbornih rezultata matematičkih nepravilnosti u statističkim podacima na svim biračkim mjestima na kojima nisu ispoštovane sve propisane matematičke radnje i to :
  - a) vrši poređenje broja potpisa i broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji te korigira u testu tačnosti ukoliko nije ispravno utvrđeno u testu tačnosti, isto tako mijenja upisani broj potpisa ukoliko je birački odbor umjesto broja potpisa naveo podatak broja imena na Izvodu iz Centralnog biračkog spiska;
  - b) korigira zbir broja nevažećih neoznačenih i nevažećih ostalih glasačkih listića ukoliko nije tačno izvršen;
  - c) korigira ukupan broj važećih glasačkih listića ukoliko nije ispravan i ne predstavlja sumu svih glasova po kandidatima za većinski glas ili sumu glasova po političkim partijama za sistem proporcionalnu zastupljenost;
  - d) korigira zbir ukupnog broja nevažećih glasačkih listića i ukupnog broja važećih glasačkih listića ukoliko nije ispravno utvrđen;
  - e) korigira u testu tačnosti poređenje ukupnog broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji i zbra ukupnog broja nevažećih glasačkih listića i ukupnog broja važećih glasačkih listića ukoliko nije ispravno utvrđeno.

(7) Nakon izvršenih korekcija, kontrolor izbornih rezultata izbornoj komisiji podnosi aplikacijski generisan Izvještaj za nevalidna biračka mjesta, sa posebnim osvrtom na biračka mjesta iz stava (8) tačka e) ovog člana, gdje se test tačnosti razlikuje od 0, i za biračka mjesta na kojima je kandidat dobio više glasova od političkog subjekta za sistem proporcionalne zastupljenosti. Za navedena biračka mjesta kontrolor izbornih rezultata izbornoj komisiji dostavlja aplikacijski generisane Zahtjeve za otvaranje vreće i pravilno objedinjavanja utvrđenih rezultata, na daljnje postupanje. Izborna komisija ove Zahtjeve, ovjerene pečatom i potpisom, upućuje putem službenog e-mail-a

Centralnoj izbirnoj komisiji BiH na odobrenje. Na osnovu zaprimljenih Zahtjeva Centralna izborna komisija BiH donosi Naredbe za otvaranje vreća i pravilno objedinjavanja utvrđenih rezultata, koje istim putem upućuje izbirnoj komisiji.

(8) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora imenuje Glavnog kontrolora izbornih rezultata, dva zamjenika Glavnog kontrolora i tri kontrolora izbornih rezultata iz reda zaposlenih u Sekretarijatu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

(9) Kontrolori iz stava (8) ovog člana obavljaju sljedeće aktivnosti:

- vrše poređenje broja potpisa iz odziva, sa obrasca brojnog stanja i sa obrazaca za zbirne rezultate za sva biračka mjesta;
- vrše poređenje broja zaprimljenih i broja neiskorištenih glasačkih listića za svaki izborni nivo;
- vrše korekcije u aplikaciji po proceduri opisanoj u stavu (8) od tačke a) do tačke e) ovog člana za sva biračka mjesta na kojim kontrolori izbornih rezultata izborne komisije ne izvrše korekcije;
- vrše kontrolu izbornih rezultata unesenih u Glavnom centru za brojanje po proceduri opisanoj u stavu (8) od tačke a) do tačke e) ovog člana;
- provjeravaju osnovanost prigovora, žalbi i zahtjeva za ponovno brojanje glasačkih listića;
- pripremaju izvještaj Centralnoj izbirnoj komisiji Bosne i Hercegovine o svim uočenim nepravilnostima sa prijedlogom mjera za ispravljanje nepravilnosti.

(10) Kontrolori izbornih rezultata iz stava (8) ovog člana su direktno odgovorni Centralnoj izbirnoj komisiji Bosne i Hercegovine.

Član 61.

(Podnošenje prigovora i žalbe)

(1) Na odluku izborne komisije o imenovanju ili razrješenju kontrolora može se uložiti prigovor izbirnoj komisiji, najkasnije u roku od 72 sata od prijema odluke.

(2) Na odluku izborne komisije kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Centralnoj izbirnoj komisiji BiH u roku od 72 sata od prijema prvostepene odluke.

(3) Odluka Centralne izborne komisije BiH je pravosnažna i protiv nje se ne može uložiti žalba.

POGLAVLJE II – UNOS REZULTATA

Član 62.

(Prvi preliminarni, nezvanični i nekompletni rezultati izbora)

(1) Izbirna komisija je obavezna sa zelenih kopija utvrđene izborne rezultate sa svih redovnih biračkih mjesta za nivo vlasti iz člana 27. stav (1) tačka a) alineja 1) ili tačka b) alineja 1) i stav (2) tačka a), b) i c) najkasnije do 22.00 sata unijeti u JIIS aplikaciju. Za ostale nivoe vlasti iz člana 27. stav (1) tačka a) alineja 2) ili tačka b) alineja 2) i stava (2) tačka d) i e) ovog Pravilnika, izbirna komisija utvrđene izborne rezultate sa zelenih kopija dostavljenih sa redovnih biračkih mjesta unosi u JIIS aplikaciju intenzivno do 24.00 sata.

(2) Izbirna komisija izborne rezultate iz stava (1) ovog člana, od biračkog odbora, pored zelenih kopija može preuzeti i putem slika obrazaca poslatih putem pogodne aplikacije, putem isčitavanja izbornih rezultata predsjednika biračkog odbora ovlaštenom licu u sjedištu izborne komisije ili na

drugi pogodan način. Ukoliko izborna komisija unese izborne rezultate na neki od načina propisan u ovom stavu obavezna je da kada dobije zelene kopije sa izbornim rezultatima, provjeri unos izbornih rezultata.

(3) Za proces iz stava (1) ovog člana, izborna komisija može angažirati i ovlastiti koordinatora, koji će sa redovnih biračkih mjesta preuzeti zelene kopije obrazaca sa izbornim rezultatima i uslikati original obrazac, te angažirati i ovlastiti osoblje koje će vršiti unos rezultata izbora o čemu donosi posebno rješenje.

(4) Nakon završenog postupka po proceduri iz stava (2) ovog člana, kontrolor izbornih rezultata izborne komisije vrši kontrolu izbornih rezultata propisanu u članu 60. ovog Pravilnika.

(5) Na osnovi postupka utvrđenog u stavu (1) i (2), ovog člana, Centralna izborna komisija BiH najkasnije pet sati po zatvaranju biračkih mjesta, u skladu s članom 5.29a Izbornog zakona BiH, objavljuje prve nepotpune preliminarne rezultate s redovnih biračkih mjesta.

(6) Izborna komisija je odgovorna za tačnost izvještaja koje dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 63.

(Drugi preliminarni, nezvanični i nekompletni rezultati izbora)

Izborna komisija, po istom postupku iz člana 62. ovog Pravilnika, nastavlja suksesivno unositi izborne rezultate u JIIS aplikaciju sa zelenih kopija za nivo vlasti iz člana 29. stav (1) tačka a) alineja 3) i 4) i tačka b) alineja 3) i 4) ovog Pravilnika, a najkasnije:

- a) do 11.00 sati narednog dana od dana održavanja izbora za lokalne izbore,
- b) do 17.00 sati narednog dana od dana održavanja izbora za opće izbore.

Član 64.

(Objedinjeni izborni rezultati)

(1) Nakon što od biračkih odbora preuzme svu dokumentaciju i materijale za izbore, izborna komisija utvrđuje objedinjene izborne rezultate glasanja koje je provedeno u toj osnovnoj izbornoj jedinici za sve nivoe vlasti, i o tome sačinjava zapisnik koji se podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 24 sata nakon zatvaranja biračkih mjesta, a najkasnije do 19.00 sati, narednog dana od dana održavanja izbora.

(2) Ukoliko izborna komisija nije u mogućnosti objediniti utvrđene izborne rezultate zbog toga što birački odbor nije pravilno izvršio brojanje glasačkih listića, ili radi odstupanja koja ukazuju na neregularnosti kod brojanja glasova, kontrolor izbornih rezultata izborne komisije vrši riješavanje svih validacijskih grešaka na tim biračkim mjestima najkasnije 36 sati od zatvaranja biračkih mjesta.

(3) Nakon što istekne rok iz stava (2) ovog člana Centralna izborna komisija BiH na osnovu izvještaja Glavnog kontrolora Centralne izborne komisije BiH izdaje naredbu izbornoj komisiji o otvaranju vreća sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata na biračkim mjestima na kojim birački odbor nije pravilno utvrdio izborne rezultate.

(4) Po dobijanju naredbe iz stava (3) ovog člana, izborna komisija vrši pripreme za brojanje na način da imenuje tim za otvaranje vreća i brojanje glasačkih listića koji će vršiti brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata i pisanim putem obavještava akreditirane posmatrače koji imaju pravo posmatrati rad izborne komisije i ovog tima, o mjestu i vremenu navedenog brojanja glasačkih listića. Izborna komisija organizira ponovno brojanje glasačkih listića odmah po dobijanju naredbe od Centralne izborne komisije BiH, vodeći računa o obaveznom prisustvu akreditiranih posmatrača.

(5) Tim za otvaranje vreće i brojanje glasačkih listića vrši brojanje glasačkih listića u skladu s procedurama za brojanje utvrđenim u članovima 27., 28., 29. i 30 ovog Pravilnika.

(6) Za potrebe ovog brojanja glasačkih listića, izborna komisija će timu za otvaranje vreće i brojanje glasačkih listića dostaviti sljedeći set materijala: obrazac Zapisnika sa otvaranja vreće koji predsjednik izborne komisije ovjerava svojim potpisom i pečatom izborne komisije; odgovarajući obrazac za zbirne rezultate sa kompletom pomoćnih obrazaca, ukoliko se broje glasački listići za nivo otvorene liste; dva plastična pečata za zaštitu vreća i jednu providnu plastičnu manju vreću.

(7) Centralna izborna komisija BiH će, za potrebe brojanja glasačkih listića iz ovog stava, izbornim komisijama dostaviti rezervne količine obrazaca za zbirne rezultate za nivoe za koje se provode izbori, koji na koricama imaju naljepnicu sa oznakom "PONOVNO OTVARANJE VREĆE".

(8) Sve rezervne obrasce koji ne budu iskorišteni, izborne komisije su obavezne vratiti Centralnoj izbornoj komisiji BiH sa izbornim materijalom.

(9) Za potrebe pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata i brojanje glasačkih listića iz stava (3) ovog člana, izborna komisija dužna je osigurati adekvatan prostor, sa obučenim i certificiranim osobljem i mjerama sigurnosti.

(10) Sve izmjene podataka izborna komisija je dužna izložiti javno, kako bi bile dostupne javnosti.

(11) Po završenoj proceduri pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata iz stava (3) ovog člana, a najkasnije 3 (tri) dana do 19,00 sati na dan poslije dana održavanja izbora, izborna komisija dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH zapečaćenu providnu plastičnu manju vreću sa originalnim obrascem za zbirne rezultate u koricama; zapisnik o broju glasačkih listića po kategorijama i pomoćne obrasce za drugi krug brojanja glasačkih listića po kandidatima, ukoliko je tim koristio pomoćne obrasce i zapisnik sa otvaranje vreće iz stava (6) ovog člana.

(12) Objedinjeni izborni rezultati glasanja u osnovnoj izbornoj jedinici upisuju se u obrasce za zbirne rezultate ZR (većinski glas i proporcionalna zastupljenost) na nivou osnovne izborne jedinice. Obrasci za zbirne rezultate na nivou osnovne izborne jedinice sadrže sve podatke koje sadrže i obrasci za zbirne rezultate na redovnim biračkim mjestima.

(13) Izborna komisija odmah, nakon prijema izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića iz člana 38. stav (2) ovog Pravilnika, unosi podatke o biračima koji su glasali na ovom biračkom mjestu u odgovarajuću aplikaciju JIIS, te navedeni izvod dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH putem faks-aparata ili elektronskim putem.

(14) Izborna komisija nakon prijema izbornog materijala sa svih biračkih mesta na teritoriji osnovne izborne jedinice, a u roku od 12 do 24 sata po zatvaranju biračkih mesta, predaje Centralnoj izbornoj komisiji BiH zaštitne vreće s glasačkim listićima i materijalom koji se broje u Glavnom centru za brojanje (koverte s glasačkim listićima birača koji su glasali u odsustvu i nepotvrđenim glasačkim listićima sa svih biračkih mesta u toj osnovnoj izbornoj jedinici), originalne obrasce sa redovnih biračkih mesta, zajedno sa svim providnim plastičnim vrećama u kojima su koverte sa izvodima iz Centralnog biračkog spiska, zapisnicima o radu biračkog odbora.

(15) Sve zaštitne vreće moraju biti zapečaćene odgovarajućim plastičnim pečatima na biračkim mjestima i jasno označene šiframa biračkih mesta.

(16) Izborna komisija glasačke listiće s redovnih biračkih mesta i preostali izborni materijal predaje Centralnoj izbornoj komisiji BiH počev od četvrtog dana od dana izbora, a najkasnije do osmog dana nakon dana izbora do 24:00 sati. Zaštitne vreće moraju biti zapečaćene odgovarajućim plastičnim pečatima na biračkim mjestima i jasno označene šiframa nivoa i biračkih mesta.

POGLAVLJE III UTVRĐIVANJE IZBORNIH REZULTATA – član 5.29 Izbornog zakona BiH

Član 65. (Utvrdjivanje izbornih rezultata)

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje i objavljuje izborne rezultate nakon objedinjavanja rezultata glasanja s redovnih biračkih mesta i rezultata dobijenih prebrojavanjem glasova u Glavnom centru za brojanje, i to: glasova iz mobilnih timova, odsustva, biračkih mesta za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićem, glasovi pristigli putem pošte i iz DKP, najkasnije 20 dana nakon održavanja izbora.

Član 66. (Uvid u utvrđene i objavljene izborne rezultate)

Centralna izborna komisija BiH odmah po donošenju odluke o objavi izbornih rezultata, u detaljnem tabelarnom prikazu rezultata glasanja na nivou biračkog mesta po političkim subjektima i kandidatima stavlja na raspolaganje javnosti putem internet-stranice Centralne izborne komisije BiH.

POGLAVLJE IV POTVRĐIVANJE IZBORNIH REZULTATA

Član 67. (Ponovno brojanje i potvrđivanje izbornih rezultata – član 5.32 Izbornog zakona BiH)

(1) Centralna izborna komisija BiH, nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića i isteka roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka, a najkasnije 30 dana od dana održavanja izbora, potvrđuje izborne rezultate.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana Centralna izborna komisija BiH će potvrditi izborne rezultate najkasnije 45. dana od dana održavanja izbora u slučaju:

- a) ako je proces ponovnog brojanja glasačkih listića po zahtjevima ili po službenoj dužnosti u Glavnom centru za brojanje bio takvog obima da uz sve raspoložive kapacitete nije moguće završiti potvrđivanje rezultata u roku od 30 dana od dana održavanja izbora,
- b) ako proces zaštite izbornog prava nije moguće završiti u roku od 30 dana,
- c) ako je Centralna izborna komisija BiH poništila ili odgodila izbore na određenim biračkim mjestima, i

d) izuzetno i u drugim opravdanim slučajevima kada je nužno produžiti rok od 30 dana od dana održavanja izbora.

(3) Centralna izborna komisija BiH potvrđene izborne rezultate, s raspodijeljenim mandatima i imenima kandidata unutar tih političkih subjekata objavljuje u službenim glasilima, internet-stranici Centralne izborne komisije BiH i sredstvima javnog informiranja.

**DIO SEDMI – PRIJEVREMENI, PONOVNI I ODGOĐENI IZBORI
POGLAVLJE I PRIJEVREMENI IZBORI – član 14.3 stav (1) Izbornog zakona BiH**

**Član 68.
(Primjena)**

Prijevremeni izbori za organe vlasti u Bosni i Hercegovini provode se u skladu sa Izbornim zakonom BiH, posebnim propisima kojima su regulirani prijevremeni izbori za izbor pojedinih organa vlasti i po proceduri utvrđenoj u ovom Pravilniku.

**Član 69.
(Rokovi izbornih aktivnosti)**

Rokove izbornih aktivnosti za prijevremene izbore utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim Uputstvom o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora.

**Član 70.
(Prijava političkih stranaka i nezavisnih kandidata koji su učestvovali na redovnim izborima)**

(1) Političke stranke i nezavisni kandidati koji su bili ovjereni za učešće na posljednjim redovnim izborima nisu obavezni ponovno podnosići cjelokupnu potrebnu dokumentaciju za ovjeru učešća na prijevremenim izborima, već se prijava s dokumentacijom koja je podnesena za redovne izbore prihvata uz podnošenje novog popunjeno obrasca njihove prijave.

(2) Političke stranke i nezavisni kandidati koji su ovjereni na posljednjim redovnim izborima za općinskog načelnika nisu u obavezi prikupiti potpise podrške niti izvršiti uplatu takse za učešće na prijevremenim izborima.

(3) Političke stranke koje nisu bile ovjerene za učešće na posljednjim redovnim izborima za općinskog načelnika, a bile su ovjerene za općinsko/gradsko vijeće nisu u obavezi prikupiti potpise podrške, ali su obavezne izvršiti uplatu takse za učešće na prijevremenim izborima.

**Član 71.
(Prijava koalicija koje su učestvovale na redovnim izborima)**

Koalicije koje su ovjerene na posljednjim redovnim izborima za gradonačelnika, odnosno načelnika nisu obavezni vršiti dodatnu prijavu nego potvrditi raniju prijavu, podnošenjem novog popunjeno obrasca prijave.

**Član 72.
(Prijava političkih stranaka i nezavisnih kandidata koji nisu učestvovali na redovnim izborima)**

(1) Politička stranka, nezavisni kandidat, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat za izbor pripadnika nacionalnih manjina (u daljem tekstu: politički subjekt) koji nisu učestvovali na posljednjim redovnim izborima uz prijavu učešća na prijevremenim izborima, pored potpisa podrške iz člana 4.4 Izbornog zakona BiH, podnosi sljedeću dokumentaciju:

- a) rješenje o upisu u registar kod nadležnog organa; ukoliko je rješenje starije od 60 dana dostavljaju i izvod iz sudskega registra koji nije stariji od 60 dana, u skladu s članom 4.3 Izbornog zakona BiH (podnose samo političke stranke);
- b) izjavu propisanu članom 1.6 i 1.13 Izbornog zakona BiH potpisano od strane predsjednika političkog subjekta čija vjerodostojnost potpisa je potvrđena ovjerom nadležnog organa. Ova izjava može biti potpisana od strane predsjednika političkog subjekta i u sjedištu Centralne izborne komisije BiH, u prisustvu ovlaštenog službenog lica Centralne izborne komisije BiH. Prilikom potpisivanja izjave u sjedištu Centralne izborne komisije BiH ovlašteno službeno lice Centralne izborne komisije BiH utvrđuje identitet predsjednika političkog subjekta na osnovu važeće lične isprave iz člana 5.12 stav (4) Izbornog zakona BiH;
- c) dokaz o uplaćenom novčanom iznosu takse za ovjeru;
- d) finansijski izvještaj koji obuhvata period od tri (3) mjeseca prije podnošenja prijave, u skladu s članom 15.1a Izbornog zakona BiH;
- e) ovjerenu izjavu da nema neizmirenih obaveza po osnovu pravosnažnih i izvršnih odluka o izrečenim novčanim kaznama koje je izrekla Centralna izborna komisija BiH, osim u slučaju da se plaćanje kazne vrši u ratama, u skladu sa Odlukom Centralne izborne komisije BiH;
- f) broj računa za finansiranje izborne kampanje u skladu sa članom 15.1b Izbornog zakona BiH,
- g) Izvještaj o prometu posebnog računa za finansiranje troškova izborne kampanje, u skladu sa članom 15.1d stav (1) Izbornog zakona BiH i
- h) akt o određivanju ovlaštenog predstavnika koalicije/liste nezavisnih kandidata potpisani od strane svih predsjednika političkih stranaka članica koalicije/ svih nezavisnih kandidata (podnose koalicije i liste nezavisnih kandidata).

(2) Prijavni obrazac sa svim prilozima utvrđenim u stavu (1) ovog člana, politički subjekt dužan je u elektronskom obliku dostaviti putem on-line portal e-Izbori na način utvrđen Uputstvom o postupku dostavljanja, prijema, obrade i arhiviranja prijava političkog subjekta elektronskim pitem.

(3) Originalnu dokumentaciju iz stava (1) ovog člana, politički subjekt je dužan dostaviti lično u Centralnu izbornu komisiju BiH do roka utvrđenog za podnošenje prijave.

Član 73.
(Birači upisani u Centralni birački spisak)

- (1) Svi birači koji su upisani u Centralni birački spisak mogu glasati na prijevremenim izborima.
- (2) Centralna izborna komisija BiH će obrazac prijave za glasanje putem pošte za nove registrante objaviti na zvaničnoj internet-stranici Centralne izborne komisije BiH i dostaviti ih svim DKP-ima Bosne i Hercegovine u inostranstvu.
- (3) Birač koji ima status raseljenog lica ostaje izražena biračka opcija koju je imao na zadnjim provedenim redovnim izborima.

Član 74.
(Obavještenje biračima)

Izborna komisija koja provodi prijevremene izbore obavezna je proslijediti izbornim komisijama na čijem području se nalaze birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za raseljena lica BiH spisak raseljenih lica s podatkom gdje i na kojem biračkom mjestu mogu ostvariti svoje biračko pravo. Izborna komisija na čijem području se nalaze raseljena lica dužna je na prigodan način i pravovremeno obavijestiti ta lica gdje i na koji način će glasati.

Član 75.
(Glavni centar za brojanje)

Centralna izborna komisija BiH može posebnom odlukom formirati Glavni centar za brojanje za svake prijevremene izbore. Istom odlukom se utvrđuju poslovi koji se obavljaju u Glavnem centru za brojanje, lokacija na kojoj se uspostavlja Glavni centar za brojanje i određuje vremenski period u kojem će raditi Glavni centar za brojanje i druga pitanja bitna za funkcioniranje rada Glavnog centra za brojanje.

POGLAVLJE II PONIŠTENJE IZBORA – član 2.10 Izbornog zakona BiH

Član 76.
(Poništenje izbora)

- (1) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine će poništiti izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ukoliko ustanovi da je za vrijeme glasanja, ručnog brojanja i/ili elektronskog brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidatskoj listi ili koje na drugi način mogu utjecati na rezultate izbora.
- (2) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine će poništiti izbore i kada nije moguće utvrditi rezultat izbora ni u postupku ponovnog kontrolnog brojanja.

POGLAVLJE III PONOVOVI IZBORI BiH I ODGOĐENI IZBORI – član 14.1 i 14.2
Izbornog zakona BiH

Član 77.
(Ponovni izbori)

- (1) Ukoliko Centralna izborna komisija BiH ustanovi da je za vrijeme glasanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti iz člana 76. ovog Pravilnika i poništi izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, provode se ponovni izbori.
- (2) Ponovni izbori provode se na osnovu istih kandidatskih listi i istih izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji su korišteni na poništenim izborima.
- (3) Centralna izborna komisija BiH određuje dan održavanja ponovnih izbora, a najkasnije 15 dana od dana pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH o poništenju izbora.
- (4) Ponovni izbori provode se na istoj lokaciji biračkog mesta i po proceduri propisanoj u Dijelu trećem ovog pravilnika.

Član 78.
(Odgodeni izbori)

(1) Ukoliko u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasanje nije obavljeno onog dana koji je utvrđen za glasanje, provode se odgođeni izbori.

(2) Na osnovi činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće provesti u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH donosi odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasanje na redovnim izborima.

(3) Odgođene izbore raspisuje Centralna izborna komisija BiH.

(4) Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam dana, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasanje na redovnim izborima.

(5) Odgođeni izbori se provode po proceduri propisanoj u Dijelu trećem ovog Pravilnika.

DIO OSMI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 79. (Shematski prikaz)

Sastavni dio ovog Pravilnika su i shematski prikazi načina pakiranja izbornog materijala.

Član 80. (Obrasci)

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- 1) Zapisnik o radu biračkog odbora – ZARBO,
- 2) Obrazac za brojno stanje BS (opći izbori) – redovno biračko mjesto,
- 3) Obrazac za brojno stanje BS (lokalni izbori) – redovno biračko mjesto,
- 4) Obrazac za brojno stanje BS (Grad Mostar) – redovno biračko mjesto,
- 5) Obrazac za brojno stanje BS (Grad Istočno Sarajevo) – redovno biračko mjesto,
- 6) Obrazac za brojno stanje BS (Brčko distrikt BiH) – redovno biračko mjesto,
- 7) Obrazac za brojno stanje BS (Prijevremeni izbori) – redovno biračko mjesto,
- 8) Obrazac za brojno stanje BSO – biračko mjesto za glasanje u odsustvu (koji se koristi i u DKPBiH),
- 9) Obrazac za brojno stanje BSN – biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima,
- 10) Obrazac za brojno stanje BSM – mobilni tim,
- 11) Obrazac za zbirne rezultate ZR – većinski glas (za biračko mjesto, za Glavni centar za brojanje i izbornu komisiju),
- 12) Obrazac za zbirne rezultate ZR – proporcionalna zastupljenost (za biračko mjesto, za Glavni centar za brojanje i izbornu komisiju),
- 13) Pomoćni obrazac za brojanje,
- 14) Obrasci izgleda koverti za nepotvrđene-kovertirane glasačke listiće i za mobilne timove,
- 15) Primopredajni obrasci PO,
- 16) Obrazac Zapisnik BO-IK Opci izbori FBiH,
- 17) Obrazac Zapisnik BO-IK Opci izbori RS,
- 18) Obrazac Zapisnik BO-IK Lokalni izbori FBiH,
- 19) Obrazac Zapisnik BO-IK Lokalni izbori RS,
- 20) Obrazac Zapisnik BO-IK Grad Mostar,

- 21) Obrazac Zapisnik BO-IK Brčko distrikt BiH,
- 22) Obrazac Zapisnik IK CIK BiH,
- 23) Zapisnik o broju glasačkih listića po kategorijama (ZGLK)
- 24) Zapisnik sa otvaranja vreće i
- 25) Pomoć drugog lica – PDL obrazac.

Član 81.
(Obaveze učesnika u izbornom procesu)

Svi učesnici u izbornom procesu će aktivnosti propisane ovim Pravilnikom provoditi po preporukama i mjerama koje su propisali nadležni organi u Bosni i Hercegovini za vrijeme trajanja stanja prirodne nepogode i druge nesreće, odnosno vanredne situacije.

Član 82.
(Pilot projekat)

Provodenje pilot projekata Centralne izborne komisije BiH za Lokalne izbore 2024. godine bit će regulisano posebnim aktom.

Član 83.
(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom Pravilniku, navedene u jednom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i ženski rod.

Član 84.
(Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje sa važenjem Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 27/22, 66/22 i 71/23).

Član 85.
(Stupanje na snagu i objava)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj: 05-1-02-2-605-1/24
 Sarajevo, 03.05.2024. godine

